

Deeltijdse werkhervatting met toestemming van de adviserend geneesheren bij arbeidsongeschikte gerechtigden

Regeling voor loontrekkenden

Periode 2010-2013

Deeltijdse werkhervattingen met toestemming van de adviserend geneesheren bij arbeidsongeschikte gerechtigden

Werknemersregeling

Periode 2010-2013

Inhoudstafel

1e Deel Toelatingen in het kader van artikel 100, § 2 van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994	5
I. Wettelijke bepalingen	6
2e Deel Analyse van het cijfermateriaal	7
I. Aantal arbeidsongeschikten die in de loop van 2010 - 2013 een deeltijdse activiteit hebben uitgeoefend	8
II. Aantal arbeidsongeschikte gerechtigden die op 31 december 2010, 2011, 2012 en 2013 een deeltijdse activiteit uitoefenen	9
1. Aantal lopende toelatingen op 31 december per landsbond, sociale stand en geslacht	9
2. Aantal lopende toelatingen op 31 december per landsbond, opgesplitst tussen toelatingen in primaire ongeschiktheid of in invaliditeitsperiode	10
3. Aantal lopende toelatingen per sociale stand, leeftijdsgroep en geslacht op 31 december per leeftijdsgroep.....	11
4. Aantal lopende toelatingen op 31 december per arrondissement, provincie en gewest	11
5. Aantal lopende toelatingen op 31 december per ziektegroep, sociale stand en geslacht in de invaliditeitsperiode	15
6. Aantal toelatingen gegeven met een looptijd van onbepaalde duur	17
III. Intredes	17
1. Intredes per landsbond en per sociale stand en geslacht	17
2. Intredes per landsbond en ziekteperiode	19
3. Intredes per gewest	20
4. Intredes per landsbond en per leeftijdsgroep	21
5. Intredes volgens ziektegroep	21
6. Intredes per toegestaan werkvolume	23
IV Uittredes	24
1. Aantal uittredes onderverdeeld naar de reden van de stopzetting van de deeltijdse activiteit	24
2. Aantal uittredes per gewest en per periode	26
3. Uittredes per landsbond en per leeftijdsgroep	26
4. Reden van uittreden ten opzichte van de voornaamste ziektegroepen	27
5. Verband tussen het gewerkte volume en de reden van uittreden	28
6. Verband tussen de duur van de deeltijdse activiteit en de reden van uittreden	29
7. Verband tussen de tijd die verloopt tussen de begindatum arbeidsongeschiktheid tot het begin van de toelating op de reden van uittreden	31
V. Het vrijwilligerswerk.....	33

1.	Aantal lopende toelatingen per nationaal nummer	33
2.	Aandeel van het vrijwilligerswerk in het totaal aantal toelatingen	34
3.	Aantal lopende toelatingen per sociale stand	34
4.	Aantal lopende toelatingen per geslacht	34
5.	Aantal toelatingen voor vrijwilligers in de primaire periode of in invaliditeit onderverdeeld per gewest	35
6.	Vrijwilligers per landsbond en per leeftijdsgroep	35
7.	Duur tussen begindatum arbeidsongeschiktheid en begindatum van de toegelaten activiteit	36
8.	Uittredes	37
VI.	Niet-toegelaten activiteit	39
1.	Juridisch kader	39
2.	Aantal niet-toegelaten activiteiten per ziekenfonds en leeftijdsgroep	39
3.	Aantal niet-toegelaten activiteiten per geslacht, sociale stand en gewest	40
	Conclusies	41

Inleiding

In deze studie wordt een analyse gemaakt van de arbeidsongeschikte werknemers die met toestemming van de adviserend geneesheer een deeltijdse activiteit hebben aangevat. De studie wordt uitgevoerd op gans de populatie uitkeringsgerechtigden en gaat over de periode 2010 tot en met 2013.

Na een periode van arbeidsongeschiktheid is het voor de meeste sociaal verzekerden mogelijk om zonder problemen hun vroegere werkzaamheden te hervatten. Voor een aantal uitkeringsgerechtigden is dit echter niet zo evident. Sommigen kunnen hun uitgeoefende activiteit niet onmiddellijk voor de volle honderd procent hervatten. In de Belgische ziekteverzekering wordt voor die gevallen de mogelijkheid voorzien om gedeeltelijk het werk te hervatten. Deze deeltijdse activiteit zal in heel wat gevallen een opstap zijn naar een voltijdse tewerkstelling in het beroep dat voorheen werd uitgeoefend. In een aantal andere gevallen zal de deeltijdse werkhervatting het hoogst haalbare blijven.

De studie heeft tot doel enig onderzoek te verrichten met betrekking tot de deeltijdse activiteit. Het aantal uitkeringsgerechtigden die gebruik maken van de mogelijkheid om deeltijds te werken wordt per verzekeringsinstelling in kaart gebracht. Hierbij wordt een onderscheid gemaakt naar leeftijd, sociale stand, geslacht en regio. Voor de toelatingen die in de periode van invaliditeit worden gegeven, wordt de link gelegd met de ziektegroepen die aan de basis liggen van het intrede in invaliditeit.

Alhoewel de gedeeltelijke werkhervatting bij arbeidsongeschikte werknemers niet noodzakelijk een opstap naar een volledige tewerkstelling dient in te houden, wordt nagegaan hoeveel arbeidsongeschikte gerechtigden na een periode van deeltijdse werkhervatting, opnieuw volledig het werk hebben hervat. Hierbij wordt nagegaan of de leeftijd, de sociale stand, het geslacht, de termijn die verloopt tussen het begin van de arbeidsongeschiktheid en het verlenen van een toestemming, de duur van de toegelaten activiteit alsook het volume aan toegelaten arbeid hierop enige invloed uitoefenen. Bestaat er met andere woorden een ideale mix van diverse variabelen die, eens aanwezig, de kans inzake werkhervatting gevoelig verhogen.

De duur van de toestemming wordt geanalyseerd. Het aantal toestemmingen die worden gegeven voor een onbepaalde duur, die bijgevolg de periode van de erkenning van de arbeidsongeschiktheid overschrijden, worden eveneens in kaart gebracht.

Artikel 100,§2 van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994, bepaalt dat een toegelaten arbeid slechts mogelijk is op voorwaarde dat de sociaal verzekerde, van een geneeskundig oogpunt uit, een vermindering van zijn vermogen van ten minste 50 pct. behoudt. In deze studie zal nagegaan worden of bovenvermelde bepaling als gevolg heeft dat op het terrein de deeltijdse werkhervatting beperkt blijft tot een maximale tewerkstelling van 50%.

De toelatingen die werden gegeven in het kader van vrijwilligerswerk alsook de niet-toegelaten activiteit worden in twee afzonderlijke hoofdstukken besproken. Vooreerst wordt een hoofdstuk gewijd aan de wettelijke bepalingen inzake toegelaten arbeid.

1^e Deel

Toelatingen in het kader van artikel 100, §2 van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994

I. Wettelijke bepalingen

Op grond van artikel 100, §2 van de gecoördineerde wet mag een arbeidsongeschikt erkende gerechtigde na een toestemming van de adviserend geneesheer van het ziekenfonds een activiteit hervatten, op voorwaarde dat hij op medisch vlak een vermindering van zijn vermogen behoudt van minstens 50% (artikel 100, §2 van de gecoördineerde wet van 14 juli 1994).

Om de toelating tot de uitoefening van een beroepsactiviteit tijdens de ongeschiktheid te bekomen, moet de gerechtigden elke hervatting van de beroepsactiviteit uiterlijk de eerste werkdag die onmiddellijk aan de werkhervatting voorafgaat bij zijn verzekeringsinstelling aangeven en binnen dezelfde termijn bij de adviserend geneesheer van zijn verzekeringsinstelling een aanvraag tot toelating indienen om die activiteit tijdens de ongeschiktheid te mogen uitoefenen. De adviserend geneesheer dient zijn beslissing te nemen uiterlijk de dertigste werkdag te rekenen vanaf de eerste dag van de hervatting van de beroepsactiviteit tijdens de ongeschiktheid. De activiteit moet verenigbaar zijn met de aandoening van betrokkene (artikel 230, §2 van het Koninklijk Besluit van 3 juli 1996 tot uitvoering van de gecoördineerde wet van 14 juli 1994).

De adviserend geneesheer oordeelt over welke arbeid de betrokkene mag hervatten en het werkvolume. In principe moet de betrokkene door de adviserend geneesheer opnieuw opgeroepen worden voor een geneeskundig onderzoek 6 maanden na de hervatting van de toegelaten activiteit, maar dit mag ook op een latere datum als de gegevens in het medisch dossier van de betrokkene dit mogelijk maken. Krachtens artikel 230 van het Koninklijk Besluit van 3 juli 1996 worden de uitkeringen die een betrokkene ontvangt eventueel verminderd in functie van de hoogte van zijn beroepsinkomen uit de toegelaten activiteit. Daarbij wordt het inkomen volgens bepaalde inkomensschijven (percentage) in mindering gebracht van het bedrag van de uitkering die de betrokkene ontvangt indien hij geen activiteit zou hebben hervat. In het kader van de inspanningen die worden geleverd in het "back to work" plan, werd vanaf 1 januari 2012 de cumulregel tussen uitkeringen en het loon uit een toegelaten activiteit aantrekkelijker gemaakt. Zo wordt het bedrag van het in werkdagen gewaardeerde beroepsinkomen slechts in aanmerking genomen ten belope van het volgende percentage, bepaald per inkomensschijf:

- eerste schijf van 11,8278 EUR: 0 pct.
- tweede schijf van 7,0967 EUR: 20 pct.
- derde schijf van 7,0967 EUR: 50 pct.
- vierde schijf hoger dan het totaal van de vorige schijven : 75 pct.

Het bedrag van de inkomensschijven wordt bovendien gekoppeld aan het spilindexcijfer 103,14 van kracht op 1 juni 1999 (basis 1996 = 100).

2^e Deel

Analyse van het cijfermateriaal

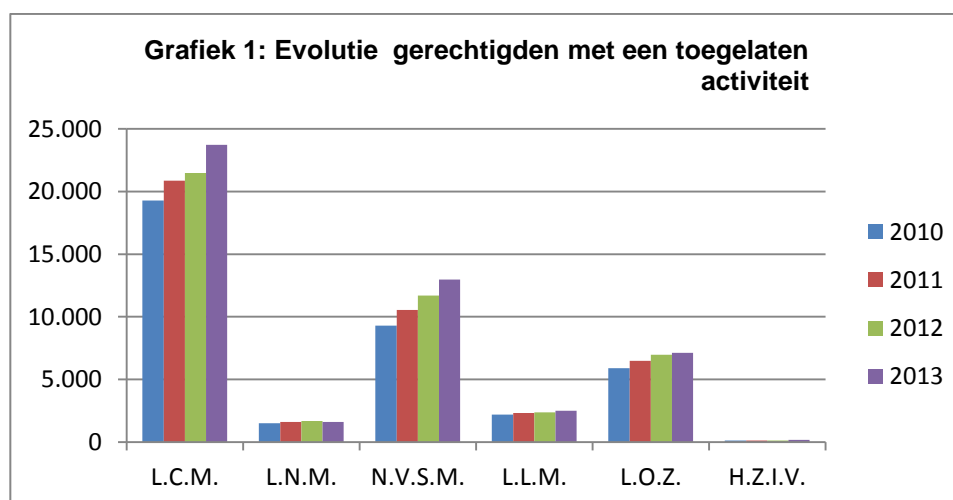
De gedeeltelijke werkhervatting met voorafgaande toestemming van de adviserend geneesheer werd onderzocht bij de populatie van alle arbeidsongeschikte erkende gerechtigden bij alle ziekenfondsen in de periode van 1.1.2010 tot en met 31.12.2013. De gegevens werden langs elektronische weg aangeleverd aan het RIZIV door de verzekeringsinstellingen en betreffen zowel de toestemmingen in de periode van primaire arbeidsongeschiktheid als in invaliditeit.

Het RIZIV heeft een maximale inspanning gedaan op het vlak van de kwaliteitscontrole van de door de verzekeringsinstellingen aangeleverd cijfermateriaal.

I. Aantal arbeidsongeschikten die in de loop van 2010 - 2013 een deeltijdse activiteit hebben uitgeoefend

In deze statistiek worden alle arbeidsongeschikte gerechtigden opgenomen die gedurende het jaar 2010, 2011, 2012 en 2013 minimaal één dag een toegelaten activiteit hebben uitgeoefend.

Tabel 1: Evolutie van het aantal gerechtigden met een toegelaten activiteit							
VI	jaar				%		
	2010	2011	2012	2013	2011/2010	2012/2011	2013/2012
L.C.M.	19.281	20.855	21.485	23.719	8,16%	3,02%	10,40%
L.N.M.	1.508	1.619	1.692	1.598	7,36%	4,51%	-5,56%
N.V.S.M.	9.300	10.551	11.694	12.984	13,45%	10,83%	11,03%
L.L.M.	2.203	2.317	2.379	2.490	5,17%	2,68%	4,67%
L.O.Z.	5.898	6.492	6.968	7.123	10,07%	7,33%	2,22%
H.Z.I.V.	116	130	137	188	12,07%	5,38%	37,23%
Totaal	38.306	41.964	44.355	48.102	9,55%	5,70%	8,45%

Het aantal gerechtigden die in de onderzochte periode een toelating tot deeltijdse activiteit hebben uitgevoerd, kent een gestage groei. Ten opzichte van 2012 is hun aantal in 2013 met 8,45% gestegen tot 48.102.

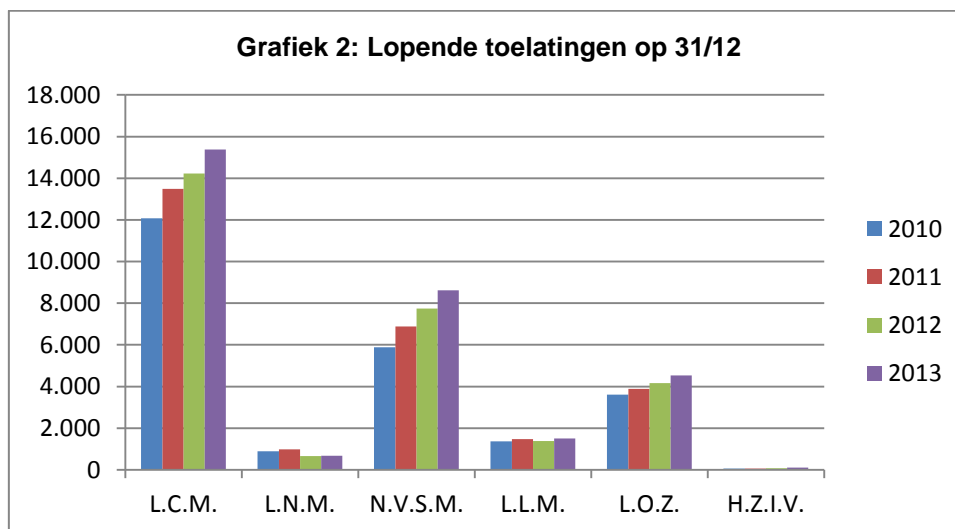
II. Aantal arbeidsongeschikte gerechtigden die op 31 december 2010, 2011, 2012 en 2013 een deeltijdse activiteit uitoefenen

1. Aantal lopende toelatingen op 31 december per landsbond, sociale stand en geslacht

Op 31.12.2012 oefenden 28.257 arbeidsongeschikte gerechtigden een deeltijdse activiteit uit. In 2013 is dit aantal gestegen tot 30.833 of een stijging met 9,12%. De stijgende trend zet zich derhalve ook in 2013 verder.

Tabel 2: Evolutie van het aantal lopende toelatingen op 31/12 per landsbond

VI	jaar				%		%
	2010	2011	2012	2013	2011/2010	2012/2011	2013/2012
L.C.M.	12.080	13.490	14.231	15.383	11,67%	5,49%	8,10%
L.N.M.	896	976	657	681	8,93%	-32,68%	3,65%
N.V.S.M.	5.890	6.879	7.750	8.622	16,79%	12,66%	11,25%
L.L.M.	1.373	1.474	1.375	1.504	7,36%	-6,72%	9,38%
L.O.Z.	3.609	3.890	4.160	4.528	7,79%	6,94%	8,85%
H.Z.I.V.	57	63	84	115	10,53%	33,33%	36,90%
Totaal	23.905	26.772	28.257	30.833	11,99%	5,55%	9,12%

Op het totaal aantal toelatingen dd. 31.12.2013 wordt 26,09% uitgeoefend door arbeiders mannen en 11,24% door mannelijke bedienden. 35,30% van het totale aantal toelatingen wordt uitgeoefend door vrouwelijke bedienden. Vrouwelijke arbeidsters vertegenwoordigen 27,37% van het totaal. De reden ligt uiteraard in het feit dat er veel meer vrouwelijke bedienden zijn dan arbeidsters. Dit is niet het geval bij de mannelijke populatie waar er meer arbeiders zijn dan bedienden. Globaal werken er op 31.12.2013 meer arbeiders (53,46%) dan bedienden (46,54%) deeltijds.

Naar geslacht zijn er duidelijk meer vrouwen die een deeltijdse activiteit uitvoeren dan mannen. Eind 2013 werd 62,67% van de 30.833 toelatingen uitgevoerd door vrouwen. De mannen vertegenwoordigen slechts 37,33%. In vergelijking met 2012 blijven deze percentages stabiel.

Tabel 3: Aantal lopende toelatingen op 31.12 per VI, sociale stand en geslacht						
31.12.2013						
VI	AM	AV	BM	BV	totaal	%
L.C.M.	4.027	3.851	1.882	5.623	15.383	50,36%
L.N.M.	170	198	75	238	681	2,33%
N.V.S.M.	2.453	2.897	712	2.560	8.622	27,43%
L.L.M.	490	424	146	444	1.504	4,87%
L.O.Z.	858	1.039	635	1.996	4.528	14,72%
H.Z.I.V.	46	30	16	23	115	0,30%
Totaal	8.044	8.439	3.466	10.884	30.833	100,00%
%	26,09%	27,37%	11,24%	35,30%	100,00%	
Sociale stand	A: 53,46%		B: 46,54%			
Geslacht	M: 37,33%		V: 62,67%			

2. Aantal lopende toelatingen op 31 december per landsbond, opgesplitst tussen toelatingen in primaire ongeschiktheid of in invaliditeitsperiode.

Van de 30.833 personen met een toestemming op 31/12/2013 bevindt 19,05% zich in primaire arbeidsongeschiktheid en 80,95% in invaliditeit. Voor 2012 waren de percentages de volgende: 16,93% in primaire arbeidsongeschiktheid en 83,07% in invaliditeit.

Tabel 4: Lopende toelatingen per VI, opsplitsing PAO en invaliditeit						
VI	2012			2013		
	primaire	invaliditeit	totaal	primaire	invaliditeit	totaal
L.C.M.	2.341	11.890	14.231	2.641	12.742	15.383
L.N.M.	164	493	657	206	475	681
N.V.S.M.	1.230	6.520	7.750	1.434	7.188	8.622
L.L.M.	208	1.167	1.375	329	1.175	1.504
L.O.Z.	825	3.335	4.160	1.236	3.292	4.528
H.Z.I.V.	17	67	84	27	88	115
Totaal	4.785	23.472	28.257	5.873	24.960	30.833
%	16,93%	83,07%	100,00%	19,05%	80,95%	100,00%

3. Aantal lopende toelatingen per sociale stand, leeftijdsgroep en geslacht op 31 december per leeftijdsgroep

Gedeeltelijke werkhervatting komt vooral voor bij arbeidsongeschikte gerechtigden van middelbare leeftijd en ouder. Deze vaststelling geldt onafhankelijk van sociale stand of geslacht. Van de gerechtigden die een deeltijdse activiteit uitoefenen zijn er in 2013 79,09% ouder dan 40 jaar.

Tabel 5: Lopende toelatingen per sociale stand, geslacht een leeftijdsgroep												
31.12.2013												
	0-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-99	Totaal
AM	2	60	257	499	650	1005	1.522	1.777	1.518	748	6	8.044
AV	0	54	298	503	853	1.309	1.788	1.862	1.283	484	5	8.439
BM	0	17	114	246	298	435	562	713	699	378	4	3.466
BV	0	83	464	834	1.214	1.703	2.246	2.236	1.455	645	4	10.884
Totaal	2	214	1133	2082	3015	4452	6118	6588	4955	2255	19	30.833

Tabel 6: Lopende toelatingen per sociale stand, geslacht een leeftijdsgroep in %												
31.12.2013												
	0-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-99	Totaal
AM	0,02%	0,75%	3,19%	6,20%	8,08%	12,49%	18,92%	22,09%	18,87%	9,30%	0,07%	100,00%
AV	0,00%	0,64%	3,53%	5,96%	10,11%	15,51%	21,19%	22,06%	15,20%	5,74%	0,06%	100,00%
BM	0,00%	0,49%	3,29%	7,10%	8,60%	12,55%	16,21%	20,57%	20,17%	10,91%	0,12%	100,00%
BV	0,00%	0,76%	4,26%	7,66%	11,15%	15,65%	20,64%	20,54%	13,37%	5,93%	0,04%	100,00%
Totaal	0,01%	0,69%	3,67%	6,75%	9,78%	14,44%	19,84%	21,37%	16,07%	7,31%	0,06%	100,00%

4. Aantal lopende toelatingen op 31 december per arrondissement, provincie en gewest

In absolute termen worden de meeste toelatingen voor het uitoefenen van een deeltijdse activiteit gegeven in Vlaanderen (66,88%). Wallonië en Brussel vertegenwoordigen respectievelijk 26,67% en 5,07%. Deze percentages zijn stabiel t.o.v. 2012.

Tabel 7: Lopende toelatingen op 31/12 per gewest		
31.12.2013		
Brussel	1.564	5,07%
Vlaanderen	20.620	66,88%
Wallonië	8.530	27,67%
Onbekend	119	0,39%
Totaal	30.833	100,00%

Ter informatie wordt in tabel 8 de toegelaten activiteit uitgesplitst per arrondissement en provincie.
(NB: voor 119 gevallen is het arrondissement onbekend)

Tabel 8 :Verdeling toelatingen deeltijdse activiteit per arrondissement, provincie en gewest per 31.12.2013

Vlaanderen		Wallonië		Brussel	
Antwerpen	2.405	Nijvel	905	Brussel	1.564
Mechelen	955	Provincie Waals Brabant	905		
Turnhout	1.167	Ath	308		
Provincie Antwerpen	4.527	Charleroi	855		
Halle/Vilvoorde	1.472	Bergen	750		
Leuven	1.864	Moeskroen	196		
Provincie Vlaams Brabant	3.336	Soignies	485		
Brugge	1.045	Thuin	412		
Diksmuide	282	Doornik	543		
Ieper	593	Provincie Henegouwen	3.549		
Kortrijk	1.338	Hoei	279		
Oostende	570	Luik	1.428		
Roeselare	751	Verviers	666		
Tielt	397	Borgworm	249		
Veurne	217	Provincie Luik	2.622		
Provincie West Vlaanderen	5.193	Aarlen	65		
Aalst	820	Bastogne	134		
Dendermonde	537	Marche-en -famenne	146		
Eeklo	280	Neufchateau	176		
Gent	1.754	Virton	107		
Oudenaarde	423	Provincie Luxemburg	628		
Sint-Niklaas	803	Dinant	182		
Provincie Oost-Vlaanderen	4.617	Namen	551		
Hasselt	1.654	Philippeville	93		
Maaseik	724	Provincie Namen	826		
Tongeren	569				
Provincie Limburg	2.947				
Totaal	20.620		8.530		1.564

In tabel 9 wordt het aantal invaliden dat een lopende toegestane activiteit, per arrondissement, per provincie afgezet ten opzichte van de totale populatie aan invaliden

Tabel 9: Procentueel aandeel van het aantal toelatingen in invaliditeit t.o.v. het aantal invaliden per arrondissement en per provincie			
Arrondissement/provincie	Lopende toelatingen in invaliditeit	aantal invaliden	%
Antwerpen	1.965	21.750	9,03%
Mechelen	803	8.174	9,82%
Turnhout	960	11.588	8,28%
Provincie Antwerpen	3.728	41.512	8,98%
Bruxelles/brussel	1.254	26.234	4,78%
Halle/Vilvoorde	1.140	11.355	10,04%
Leuven	1.507	12.646	11,92%
Provincie Vlaams Brabant	2.647	24.001	11,03%
Nijvel	700	7.936	8,82%
Provincie Waals Brabant	700	7.936	8,82%
Brugge	821	6.288	13,06%
Diksmuide	232	1.590	14,59%
Ieper	510	2.870	17,77%
Kortrijk	1176	7.518	15,64%
Oostende	466	4.766	9,78%
Roeselare	638	3.965	16,09%
Tielt	316	1.934	16,34%
Veurne	183	1.575	11,62%
Provincie West Vlaanderen	4.342	30.506	14,23%
Aalst	632	7.956	7,94%
Dendermonde	422	5.476	7,71%
Eeklo	207	2.129	9,72%
Gent	1353	11.620	11,64%
Oudenaarde	332	3.208	10,35%
Sint-Niklaas	657	5.876	11,18%
Provincie Oost-Vlaanderen	3.603	36.265	9,94%
Ath	264	2.999	8,80%
Charleroi	674	18.901	3,57%
Bergen	647	12.305	5,26%
Moeskroen	161	1.905	8,45%
Soignies	392	7.051	5,56%
Thuin	349	6.399	5,45%
Doornik	455	5.051	9,01%
Provincie Henegouwen	2.942	54.611	5,39%
Hoei	210	3.044	6,90%
Luik	1086	20.965	5,18%
Verviers	512	6.664	7,68%
Borgworm	187	2.234	8,37%

Provincie Luik	1.995	32.907	6,06%
Hasselt	1433	13.630	10,51%
Maaseik	617	6.543	9,43%
Tongeren	472	5.973	7,90%
Provincie Limburg	2.522	26.146	9,65%
Aarlen	54	781	6,91%
Bastogne	123	1.011	12,17%
Marche-en -famenne	114	1.597	7,14%
Neufchateau	142	1.538	9,23%
Virton	76	1.000	7,60%
Provincie Luxemburg	509	5.927	8,59%
Dinant	132	2.465	5,35%
Namen	422	7.420	5,69%
Philippeville	73	1.678	4,35%
Provincie Namen	627	11.563	5,42%
Totaal	24.869	297.608	8,36%
Onbekend	91	1.800	5,06%
Totaal	24.960	299.408	8,34%

Uit tabel 9 blijkt dat landelijk 8,34% van het totaal aantal arbeidsongeschikte invaliden op 31 december 2013 een toelating hadden verkregen om een deeltijdse activiteit uit te oefenen. Het aantal door de adviserend geneesheren gegeven toelatingen verschilt evenwel zeer sterk van provincie tot provincie, waarbij het opvalt dat alle Vlaamse provincies zich boven het landelijk gemiddelde bevinden. Koploper is de provincie West-Vlaanderen waar 14,23% van de invaliden deeltijds werkt. Het activeren van invaliden via de toepassing van artikel 100,§2 verloopt moeizamer ten zuiden van de taalgrens. Met uitzondering van de provincie Luxemburg (8,59%) en Waals Brabant (8,82%) scoren alle andere Waalse provincies onder het nationaal gemiddelde. De provincies Luik, Henegouwen en Namen boeken met respectievelijk 6,06%, 5,39% en 5,42% de slechtste resultaten. In het Brussels Gewest oefent slechts 4,78% van de arbeidsongeschikte invaliden een deeltijdse activiteit uit.

Op arrondissementeel vlak zijn het vooral de arrondissementen Charleroi, Philippeville, Bergen, Thuin en Luik , die een mindere score laten optekenen.

Bovenvermelde vaststelling vindt voor een deel zijn verklaring in de sociaal economische situatie. In de geciteerde provincies en arrondissementen alsook in Brussel is de tewerkstellingsgraad laag en het aantal laaggeschoolden hoog. Voor gerechtigden met een arbeidshandicap kan worden aangenomen dat het dan nog moeilijker is om aangepaste arbeid te vinden. Daar tegenover staat dat de provincie Limburg, die qua opleidingsniveau, inkomen en tewerkstellingsgraad tot de minste in Vlaanderen behoort, toch 9,65% van zijn invaliden, via artikel 100,§2, deeltijds aan de slag gaan. Dit is op de provincie Antwerpen na het laagste percentage in Vlaanderen, maar toch een stuk boven het landelijke gemiddelde van 8,34%.

5. Aantal lopende toelatingen op 31 december per ziektegroep, sociale stand en geslacht in de invaliditeitsperiode

Het leggen van een verband tussen de ziektegroepen en de toegelaten activiteit is enkel mogelijk in de periode van invaliditeit. Het ontbreken van de medische code, laat niet toe deze oefening uit te voeren in de periode van primaire arbeidsongeschiktheid.

Uit tabel 10 kan worden afgeleid dat de meest voorkomende ziektegroepen met name ziektegroep 5 en 13 niet zo goed scoren op het vlak van het aantal toelatingen tot deeltijdse activiteit. Voor ziektegroep 5 oefent 7,34% van het totaal aantal invaliden een deeltijdse activiteit uit. Ziektegroep 13 scoort met 8,15% iets beter. Het totaal percentage invaliden die een deeltijdse arbeid uitoefenen in 2013 bedraagt 8,34%

Opgesplitst per sociale stand en geslacht blijkt dat bij bedienden (mannen en vrouwen) de gerechtigden met een psychische aandoening relatief moeilijker een toegelaten activiteit hernemen dan bedienden met een andere aandoening.

Bij de arbeiders is dit minder merkbaar. Bij arbeiders mannen ligt het percentage gerechtigden met een psychische aandoening dat het werk hervat zelfs hoger dan het gemiddelde voor alle arbeiders mannen samen. (6,76% voor ZG 5 t.o.v. 6,16% voor het totaal arbeiders mannen)

Voor de 2de belangrijkste ziektegroep, ZG 13 - Ziekten van het bewegingsstelsel en het bindweefsel ligt het aandeel van toegelaten activiteit (8,15%) iets lager dan het gemiddelde voor alle ziektegroepen samen (8,34.) Bij AV, BM en BV ligt het percentage werkhervattingen in ZG 13 iets hoger dan het totaal. Bij AM ligt dit percentage dan weer iets lager. (5,70% voor ZG 13 tegenover 6,16 voor het totaal arbeiders mannen).

Hart- en vaatziekten (ziektegroep 7) scoren op het vlak van gedeeltelijke werkhervatting onder het gemiddelde bij de arbeiders en boven het gemiddelde bij de bedienden.

Voor oncologie (ziektegroep 2: gezwellen) kan, voor alle geslachten en sociale standen, worden vastgesteld dat het aandeel werkhervattingen hoger ligt dan gemiddeld.

Tabel 10: Aantal lopende toelatingen op 31.12 per ziektegroep, sociale stand en geslacht in de periode van invaliditeit

ZG	AM			AV			BM			BV			Totaal		
	inv	toel.	%	inv	toel.	%	inv	toel.	%	inv	toel.	%	inv	toel.	%
1	1.072	76	7,09%	673	42	6,24%	259	38	14,67%	399	63	15,79%	2.403	237	9,86%
2	4.783	399	8,34%	6972	772	11,07%	1162	259	22,29%	5545	1.363	24,58%	18.462	2.907	15,75%
3	2.761	127	4,60%	2006	102	5,08%	429	65	15,15%	944	96	10,17%	6.140	398	6,48%
4	128	16	12,50%	244	16	6,56%	24	4	16,67%	124	20	16,13%	520	55	10,58%
5	34.613	2341	6,76%	36407	1994	5,48%	8919	831	9,32%	24352	2.359	9,69%	104.291	7.654	7,34%
6	6.517	372	5,71%	5602	364	6,50%	1578	225	14,26%	4100	622	15,17%	17.797	1.635	9,19%
7	10.703	595	5,56%	4717	279	5,91%	2024	300	14,82%	2519	362	14,37%	19.963	1.589	7,96%
8	2.880	72	2,50%	1928	52	2,70%	302	25	8,28%	682	52	7,62%	5.792	211	3,64%
9	2.691	163	6,06%	2402	142	5,91%	526	76	14,45%	1389	217	15,62%	7.008	603	8,60%
10	890	81	9,10%	868	56	6,45%	161	27	16,77%	503	81	16,10%	2.422	247	10,20%
11	0	1	0,00%	352	11	3,13%	0	0	0,00%	152	12	7,89%	504	24	4,76%
12	544	33	6,07%	645	37	5,74%	83	11	13,25%	307	35	11,40%	1.579	114	7,22%
13	34.310	1957	5,70%	34047	2454	7,21%	3443	457	13,27%	14271	1.917	13,43%	86.071	7.011	8,15%
14	578	48	8,30%	613	49	7,99%	94	21	22,34%	358	59	16,48%	1.643	182	11,08%
15	0	2	0,00%	16	1	6,25%	0	0	0,00%	7	4	57,14%	23	6	26,09%
16	2.004	112	5,59%	1875	146	7,79%	408	68	16,67%	1406	215	15,29%	5.693	543	9,54%
17	10.455	683	6,53%	4758	292	6,14%	1340	218	16,27%	2402	291	12,11%	18.955	1.513	7,98%
?	73	5	6,85%	41	8	19,51%	11	3	27,27%	17	34	200,00%	142	31	21,83%
tot.	115.002	7.083	6,16%	104.166	6.817	6,54%	20.763	2.628	12,66%	59.477	7.802	13,12%	299.408	24.960	8,34%

Omschrijving van de ziektegroepen

1 Besmettelijke en parasitaire ziekten
2 Gezwollen
3 Endocriene, voedings-en stofwisselingsziekten
4 Ziekten van het bloed en bloedvormende organen
5 Psychische stoornissen
6 Ziekten van het zenuwstelsel en de zintuigen
7 Ziekten van het hart vaatstelsel
8 Ziekten van de ademhalingswegen
9 Ziekten van het spijsverteringsstelsel
10 Ziekten van het urogenitaal systeem
11 Complicaties van zwangerschap, bevalling en kraambed
12 Ziekten van de huid en de celweefsels
13 Ziekten van het bewegingsstelsel en het bindweefsel
14 Congenitale afwijkingen
15 Aandoeningen met oorsprong in de perinatale periode
16 Symptomen en onvolledig omschreven ziektebeelden
17 Ongevalsletsels en vergiftigingen

6. Aantal toelatingen gegeven met en looptijd van onbepaalde duur

De adviserend geneesheren kunnen de arbeidsongeschikte gerechtigden een toelating voor het uitvoeren van een deeltijdse activiteit geven die onbeperkt is in de tijd. Uit tabel 11 blijkt dat van deze mogelijkheid veelvuldig gebruik wordt gemaakt. Van zij die nog actief waren op 31.12.2013, hebben 88,37% in de periode van primaire arbeidsongeschiktheid een toelating met een looptijd van onbepaalde duur bekomen. In invaliditeit hebben 92,36% van de toelatingen geen einddatum.

Tabel 11: Aantal toelatingen voor onbepaalde duur									
	2011			2012			2013		
	PAO	Inv.	Tot	PAO	Inv.	Tot	PAO	Inv.	Tot
einddatum onbepaald	2.712	17.540	20.252	4.132	21.211	25.343	5.190	23.052	28.242
totaal	4.787	21.985	26.772	4.785	23.472	28.257	5.873	24.960	30.833
%	56,65%	79,78%	75,65%	86,35%	90,37%	89,69%	88,37%	92,36%	91,60%

Het aantal toelatingen zonder beperking in de tijd is de afgelopen jaren zeer sterk toegenomen. Daar waar in 2011 "slechts" 75,65% van de toelatingen geen einddatum vermelden, bedroeg dit percentage in 2013 91,60%.

Alhoewel de reglementering het toelaat en de adviserend geneesheren argumenteren dat het geven van een in de tijd niet gelimiteerde toestemming wordt toegestaan om te vermijden dat de sociaal verzekerden, in geval zij vergeten een verlenging van de toestemming te vragen, een niet-toegelaten activiteit uitoefenen, blijft het massaal geven van toelatingen zonder einddatum een aantal vragen oproepen. De vraag kan gesteld worden of de toegelaten activiteit met een onbepaalde duur even goed wordt opgevolgd en of deze toelating eveneens niet wordt gegeven voor strikt in de tijd beperkte activiteiten. De instroom in het systeem van deeltijdse activiteit wordt zeker zeer goed gedocumenteerd maar de opvolging ervan alsook de stopzetting van de activiteit veel minder. Dit alles maakt dat de gegevensstroom veeleer toelatingen dan wel reële werkzaamheid registreert.

Een regelmatige en kwaliteitsvolle controle op de deeltijdse arbeid vermindert trouwens ook het risico dat tewerkstellingsvallen worden gecreëerd. De combinatie van werken en het ontvangen van een uitkering is in een aantal gevallen financieel zeer aantrekkelijk, waardoor de motivatie om uit de deeltijdse activiteit te stappen mogelijk vermindert (zie ook nota BU nr. 2011/85).

III. Intredes

1. Intredes per landsbond en per sociale stand en geslacht

In 2013 hebben 22.329 arbeidsongeschikte gerechtigden een deeltijdse activiteit aangevat. Het aantal intredes blijft een stijgende trend vertonen. Ten opzichte van 2012 hebben 8,70% meer arbeidsongeschikte gerechtigden een toegelaten activiteit opgestart. Van 2010 tot 2013 is er een toename van het aantal intredes van 17.815 tot 22.329 (25,34%).

Tabel 12: Evoluties van het aantal intredes per VI							
VI	2010	2011	2012	2013	2011/2010	2012/2011	2013/2012
L.C.M	8.713	9.369	9.694	10.703	7,53%	3,47%	10,41%
L.N.M	765	815	905	1.018	6,54%	11,04%	12,49%
N.V.S.M.	4.395	5.014	5.330	5.727	14,08%	6,30%	7,45%
L.L.M	988	1.039	1.088	1.248	5,16%	4,72%	14,71%
L.O.Z	2.878	3.125	3.444	3.520	8,58%	10,21%	2,21%
H.Z.I.V	76	77	81	113	1,32%	5,19%	39,51%
totaal	17.815	19.439	20.542	22.329	9,12%	5,67%	8,70%

Naar geslacht zijn het in 2013, net zoals in de voorgaande jaren, vooral vrouwen die starten met een deeltijdse activiteit. De vrouwelijke bedienden nemen iets minder dan 40% van de totale nieuwe intredes voor hun rekening. Mannelijke bedienden daarentegen zijn de kleinste groep. Zij nemen ongeveer 13% van de intredes voor hun rekening.

Tabel 13: intredes per sociale stand, geslacht en VI					
VI	2013				
	AM	AV	BM	BV	TOT
L.C.M	2.333	2.480	1.577	4.313	10.703
L.N.M	202	276	135	405	1.018
N.V.S.M	1.380	1.892	599	1.856	5.727
L.L.M	330	400	133	385	1.248
L.O.Z	552	809	518	1.641	3.520
H.Z.I.V	37	38	12	26	113
Totaal	4.834	5.895	2.974	8.626	22.329
%	21,65%	26,40%	13,32%	38,63%	100,00%

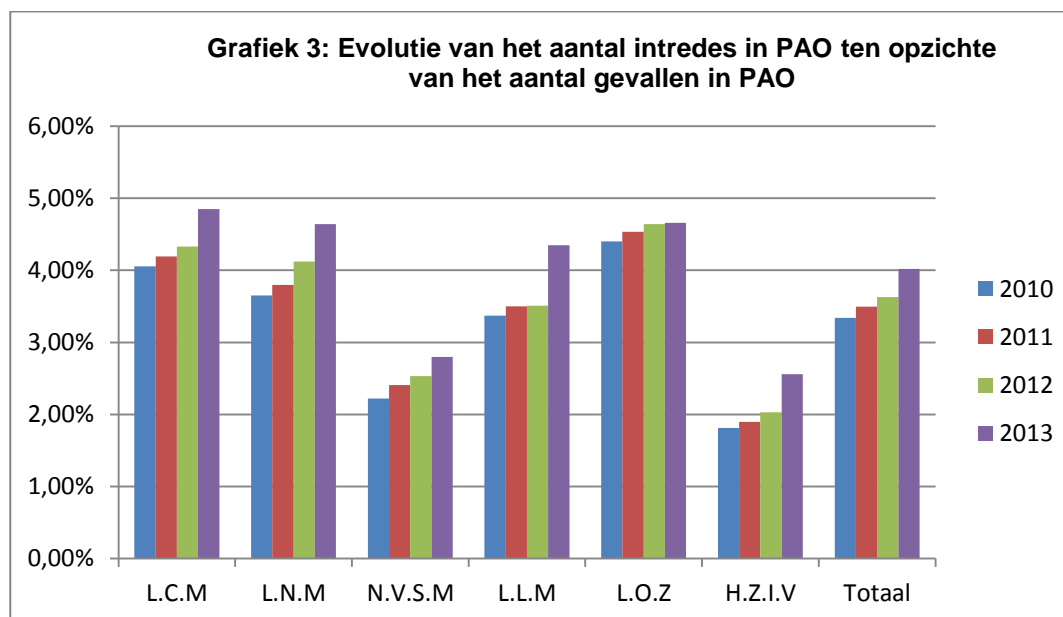
2. Intredes per landsbond en ziekteperiode

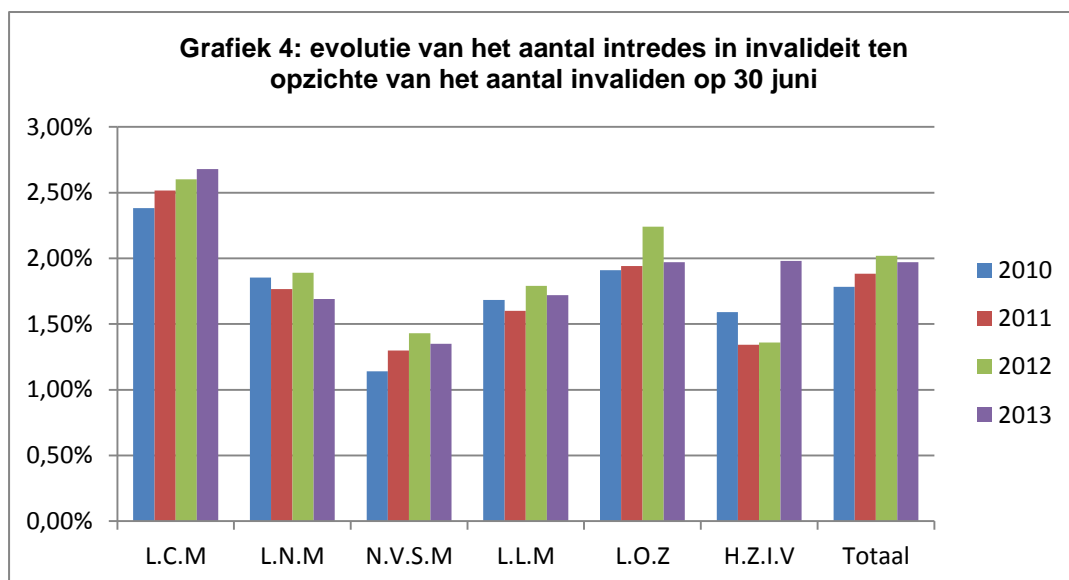
Tabel 14: Intredes per landsbond en per ziekteperiode						
VI	primaire arbeidsongeschiktheid			invaliditeit		
	toelatingen	gevallen	%	toelatingen	30.06.2013	%
L.C.M	7.887	162.669	4,85%	2.816	104.919	2,68%
L.N.M	791	17.030	4,64%	227	13.403	1,69%
N.V.S.M	4.256	152.122	2,80%	1.471	108.655	1,35%
L.L.M	931	21.397	4,35%	317	18.410	1,72%
L.O.Z	2.638	56.655	4,66%	882	44.730	1,97%
H.Z.I.V	78	3.049	2,56%	35	1.768	1,98%
Total	16.581	412.922	4,02%	5.748	291.885	1,97%

In 2013 zijn er in de periode van primaire arbeidsongeschiktheid 16.581 arbeidsongeschikte gerechtigden een deeltijdse activiteit begonnen. In verhouding tot het aantal gevallen in primaire arbeidsongeschiktheid gaat het hier om 4,02%. In 2012 bedroeg dit percentage 3,63%. Het aantal intredes in invaliditeit ligt met 5.748 gevoelig lager. In verhouding tot de populatie invaliden start 1,97% een deeltijdse activiteit.

74,26% van zij die deeltijds werk aanvatten, doen dat in de periode van primaire arbeidsongeschiktheid. De overige treden in het systeem in wanneer zij reeds invalide zijn.

Grafiek 3 geeft de evolutie van het aantal intredes weer ten opzichte van het aantal ziektegevallen in primaire arbeidsongeschiktheid. Het aantal beslissingen tot deeltijdse activiteit in de periode van primaire arbeidsongeschiktheid neemt toe ten opzichte van het aantal ziektegevallen. Deze stijgende trend is waar te nemen bij alle verzekeringsinstellingen zij niet overal in dezelfde mate.

Grafiek 4 brengt per verzekeringsinstelling de evolutie in beeld van het aantal beslissingen tot deeltijdse activiteit die in de periode van invaliditeit zijn genomen in verhouding tot het aantal invaliden. Tot 2012 was er een stijgende trend merkbaar. In 2013 stabiliseert de verhouding van het aantal toestemmingen ten opzichte van de evolutie van het aantal invaliden.

3. Intredes per gewest

Met iets meer dan 72% situeren de meeste intredes zich in Vlaanderen. Wallonië neemt 23,29% van de intredes voor zijn rekening. Het aandeel van Brussel ligt iets boven de 4%.

Tabel 15: Intredes per gewest		
gewest	2013	
	intredes	%
Gewest Brussel	916	4,10%
Gewest Vlaanderen	16.116	72,18%
Gewest Wallonie	5.200	23,29%
Onbekend	97	0,43%
totaal	22.329	100,00%

4. Intredes per landsbond en per leeftijdsgroep

Tabel 16: Intredes per landsbond en per leeftijdsgroep											
VI	loontrekkenden 2013										
	leeftijdscategorie										
	0-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	Totaal
L.C.M	3	322	892	1.297	1.429	1.688	1.968	1.886	974	244	10.703
L.N.M		27	90	115	125	176	183	193	83	26	1.018
N.V.S.M	3	127	478	668	781	1.018	1.090	953	481	128	5.727
L.L.M	2	29	80	119	162	193	261	223	140	39	1.248
L.O.Z	2	86	255	380	504	653	672	589	284	95	3.520
H.Z.I.V		3	10	13	15	19	16	18	16	3	113
Totaal	10	594	1.805	2.592	3.016	3.747	4.190	3.862	1.978	535	22.329

Tabel 17: Intredes per landsbond en per leeftijdscategorie - %											
VI	leeftijdscategorie										
	0-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	Totaal
L.C.M	0,03%	3,01%	8,33%	12,12%	13,35%	15,77%	18,39%	17,62%	9,10%	2,28%	100,00%
L.N.M	0,00%	2,65%	8,84%	11,30%	12,28%	17,29%	17,98%	18,96%	8,15%	2,55%	100,00%
N.V.S.M	0,05%	2,22%	8,35%	11,66%	13,64%	17,78%	19,03%	16,64%	8,40%	2,24%	100,00%
L.L.M	0,16%	2,32%	6,41%	9,54%	12,98%	15,46%	20,91%	17,87%	11,22%	3,13%	100,00%
L.O.Z	0,06%	2,44%	7,24%	10,80%	14,32%	18,55%	19,09%	16,73%	8,07%	2,70%	100,00%
H.Z.I.V	0,00%	2,65%	8,85%	11,50%	13,27%	16,81%	14,16%	15,93%	14,16%	2,65%	100,00%
totaal	0,04%	2,66%	8,08%	11,61%	13,51%	16,78%	18,76%	17,30%	8,86%	2,40%	100,00%

De meeste intredes doen zich voor bij arbeidsongeschikte gerechtigden van middelbare leeftijd. 52,84% van de gerechtigden beginnen met hun deeltijdse activiteit tussen 40 en 54 jaar

5. Intredes volgens ziektegroep

Het leggen van een verband tussen de ziektegroepen en de toegelaten activiteit is enkel mogelijk in de periode van invaliditeit. Het ontbreken van individuele gegevens en van de medische code, laat niet toe deze oefening uit te voeren in de periode van primaire arbeidsongeschiktheid.

Het is opvallend dat voor het jaar 2013 veel deeltijdse werkhervattingen zijn aangevat door arbeidsongeschikte gerechtigden die lijden aan een psychische stoornis. Meer dan 39% van de starters komen uit deze ziektegroep. Quasi een kwart van zij die een deeltijdse activiteit aanvangen, starten vanuit een musculoskeletale problematiek.

Tabel 18: Intredes per ziektegroep, sociale stand en geslacht

2013	AM		AV		BM		BV		totaal	
1 Besmettelijke en parasitaire ziekten	15	0,88%	6	0,39%	6	1,00%	14	0,74%	41	0,71%
2 Gezwellen	92	5,39%	201	13,04%	64	10,61%	362	19,10%	719	12,51%
3 Endocriene, voedings- en stofwisselingsziekten	26	1,52%	11	0,71%	8	1,33%	22	1,16%	67	1,17%
4 Ziekten van het bloed en bloedvormende organen	1	0,06%	3	0,19%	1	0,17%	6	0,32%	11	0,19%
5 Psychische stoornissen	669	39,17%	579	37,55%	268	44,44%	735	38,79%	2.251	39,16%
6 Ziekten van het zenuwstelsel en de zintuigen	62	3,63%	60	3,89%	30	4,98%	86	4,54%	238	4,14%
7 Ziekten van het hart vaatstelsel	111	6,50%	47	3,05%	35	5,80%	55	2,90%	248	4,31%
8 Ziekten van de ademhalingswegen	18	1,05%	10	0,65%	2	0,33%	12	0,63%	42	0,73%
9 Ziekten van het spijsverteringsstelsel	36	2,11%	43	2,79%	15	2,49%	35	1,85%	129	2,24%
10 Ziekten van het urogenitaalsysteem	11	0,64%	10	0,65%	2	0,33%	13	0,69%	36	0,63%
11 Complicaties van zwangerschap, bevalling en kraambed		0,00%	4	0,26%		0,00%	3	0,16%	7	0,12%
12 Ziekten van de huid en de celweefsels	6	0,35%	7	0,45%	2	0,33%	7	0,37%	22	0,38%
13 Ziekten van het bewegingsstelsel en het bindweefsel	448	26,23%	463	30,03%	111	18,41%	397	20,95%	1.419	24,69%
14 Congenitale afwijkingen	7	0,41%	7	0,45%	2	0,33%	10	0,53%	26	0,45%
15 Aandoeningen met oorsprong in de perinatale periode	2	0,12%		0,00%		0,00%	0	0,00%	2	0,03%
16 Symptomen en onvolledig omschreven ziektebeelden	23	1,35%	30	1,95%	8	1,33%	49	2,59%	110	1,91%
17 Ongevulsels en vergiftigingen	179	10,48%	59	3,83%	48	7,96%	82	4,33%	368	6,40%
?	2	0,12%	2	0,13%	1	0,17%	7	0,37%	12	0,21%
TOTAAL	1.708	100%	1.542	100%	603	100%	1.895	100%	5.748	100%

6. Intredes per toegestaan werkvolume

Tabel 19 geeft het volume aan gepresteerde arbeid voor wat betreft de intredes.

Tabel 19 : Intredes per toegestaan werkvolume		
	2013	
cat : 00 - 4:59	797	3,57%
cat : 05 - 9:59	1.325	5,93%
cat : 10 - 14:59	2.263	10,13%
cat : 15 - 19:59	10.701	47,92%
cat : 20 - 24:59	6.567	29,41%
cat : 25 - 29:59	201	0,90%
cat : 30 - 34:59	179	0,80%
cat : 35 - 39:59	183	0,82%
cat : 40 - 99:59	113	0,51%
Totaal	22.329	100,00%

Wat uit tabel 19 onmiddellijk opvalt, is dat de meeste toelatingen ongeveer een halve tewerkstelling betreffen. Ruim meer dan drie kwart (77,33%) van de gerechtigden die in 2013 een activiteit hebben aangevangen, werken tussen 15 en 25 uren per week. Maar liefst 96,96% van alle nieuwe toelatingen hebben een arbeidsvolume van minder dan 25 uur. Slechts 3% werk meer dan halftijds. Deze vaststelling heeft mogelijk te maken met de bepaling van artikel 100,§2 van de gecoördineerde wet van 14 juli 1994. Artikel 100,§2 van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994, bepaalt dat een toegelaten arbeid slechts mogelijk is op voorwaarde dat de sociaal verzekerde, van een geneeskundig oogpunt uit, een vermindering van zijn vermogen van ten minste 50% behoudt. Niettegenstaande op basis van dit artikel arbeidsvolumes van meer dan 50% perfect kunnen worden toegekend, worden de adviserend geneesheren door bovenvermeld artikel mogelijk beïnvloed om de toelating te beperken tot maximaal een halftijdse tewerkstelling. Ondanks doorgedreven informatiecampagnes naar adviserend geneesheren toe, blijkt uit de cijfers dat er op het terrein op dit vlak weinig tot geen vooruitgang wordt geboekt.

Een mogelijke verklaring voor die houding kan worden gevonden in het feit dat het toekennen van werkvolumes van 75% of meer, nog moeilijk kan worden verzoend met de geciteerde 50% regel. Nochtans blijkt uit getuigenissen op het terrein van bijv. kankerpatiënten, dat een bruuske overstap van 50% tewerkstelling naar een volledige werkhervatting voor velen te hoog is gegrepen. Bij weigering van de adviserend geneesheer om meer dan halftijdse tewerkstelling toe te staan, is een terugkeer naar volledige arbeidsongeschiktheid vaak dan de enige uitweg.

IV. Uittredes

1. Aantal uittredes onderverdeeld naar de reden van de stopzetting van de deeltijdse activiteit

In tabel 20 wordt per verzekeringsinstelling het aantal gevallen meegedeeld die hun deeltijdse activiteit in 2013 hebben beëindigd. In totaal gaat het in 2013 om 19.568 uittredes. Tevens wordt de reden vermeld die aan de basis ligt van de stopzetting. Hierbij dient opgemerkt dat bij de LCM alsook bij de LOZ het aantal dossiers waarvoor geen reden van stopzetting werd meegedeeld in verhouding tot de andere verzekeringsinstellingen zeer hoog is. Om genoemde reden wordt in tabel 22 geen rekening gehouden met het aantal dossiers waarvoor de reden van de stopzetting van de deeltijdse activiteit niet is gekend.

De LNM en LLM hebben in verhouding veel dossiers in de rubriek “andere”. Bovenvermelde vaststellingen beïnvloeden in ruime mate de statistieken met betrekking tot de reden van uittreden.

In tabel 21 wordt per VI het procentueel aandeel van de reden van uittreden weergegeven. De LCM en NVSM halen een score van meer dan 45 % naar werkhervattingen toe. Het aantal gerechtigden die terugkeren naar arbeidsongeschiktheid ligt bij de LLM en LOZ het hoogst. Zoals reeds aangegeven ligt de verklaring in het feit dat de betrokken VI's een groot percentage van de uittredes heeft gecatalogeerd in de groep “andere”.

Tabel 20 : Uittredes per reden van uittreden per VI							
	L.C.M	L.N.M	N.V.S.M	L.L.M	L.O.Z	H.Z.I.V	TOTAAL
01 = Terugkeer naar volledige arbeidsongeschiktheid	2.237	355	1.771	378	1.010	25	5.776
02 = Voltijdse werkhervatting	3.913	54	2.157	79	332	17	6.552
03 = Werkloosheid	30		79	1	5	1	116
04 = Overlijden	49	2	39	7	11	1	109
05 = (Brug)pensionering	123	11	89	15	39		277
06 = Uitsluiting - adviserend geneesheer	498	26	596	89	171	0	1.380
07 = Uitsluiting - GRI	45	2	31	1	14		93
08 = Uitsluiting – geneesheer-inspecteur			1				1
09 = Mutatie							0
10 = Nooit deeltijds het werk hervat	135		3			3	141
11 = Andere	527	456	8	323	527	1	1.842
onbekend	1.894	133	104	241	866	43	3.281
Totaal	9.451	1.039	4.878	1.134	2.975	91	19.568

Tabel 21 : Uittredes per reden van uittreden per VI -%- (zonder onbekend)							
	L.C.M	L.N.M	N.V.S.M	L.L.M	L.O.Z	H.Z.I.V	TOTAAL
01 = Terugkeer naar volledige arbeidsongeschiktheid	29,60%	39,18%	37,10%	42,33%	47,89%	52,08%	35,46%
02 = Voltijdse werkhervatting	51,78%	5,96%	45,18%	8,85%	15,74%	35,42%	40,23%
03 = Werkloosheid	0,40%	0,00%	1,65%	0,11%	0,24%	2,08%	0,71%
04 = Overlijden	0,65%	0,22%	0,82%	0,78%	0,52%	2,08%	0,67%
05 = (Brug)pensionering	1,63%	1,21%	1,86%	1,68%	1,85%	0,00%	1,70%
06 = Uitsluiting - adviserend geneesheer	6,59%	2,87%	12,48%	9,97%	8,11%	0,00%	8,47%
07 = Uitsluiting - GRI	0,60%	0,22%	0,65%	0,11%	0,66%	0,00%	0,57%
08 = Uitsluiting – geneesheer-inspecteur	0,00%	0,00%	0,02%	0,00%	0,00%	0,00%	0,01%
09 = Mutatie	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
10 = Nooit deeltijds het werk hervat	1,79%	0,00%	0,06%	0,00%	0,00%	6,25%	0,87%
11 = Andere	6,97%	50,33%	0,17%	36,17%	24,99%	2,08%	11,31%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Van het aantal gerechtigden die stoppen met een deeltijdse activiteit keert ongeveer 40% terug naar een voltijdse werkhervatting (tabel 22). Het instrument van deeltijdse werkhervatting is dus wel degelijk zeer belangrijk als opstap naar voltijds werk. Iets meer dan een derde van zij die deeltijds hebben gewerkt, kunnen de tewerkstelling, omwille van hun gezondheidstoestand, niet volhouden en keren terug naar volledige arbeidsongeschiktheid.

In verhouding tot het totaal aantal toelatingen, hervat 13,62% van de gerechtigden het werk volledig en 12,01% keert terug naar arbeidsongeschiktheid.

Tabel 22: Uittredes naar reden van stopzetting van de deeltijdse activiteit 2011-2013									
	2011			2012			2013		
	Uit-tredes	% op totaal Uit-tredes	% op totaal toelating	Uit-tredes	% op totaal Uit-tredes	% op totaal toelating	Uit-tredes	% op totaal Uit-tredes	% op totaal toelating
Terugkeer naar volledige arbeidsongeschiktheid	4.820	31,53%	11,49%	5.578	31,90%	12,58%	5.776	35,46%	12,01%
Voltijdse werkhervatting	6.922	45,28%	16,50%	7.266	41,56%	16,38%	6.552	40,23%	13,62%
Werkloosheid	103	0,67%	0,25%	114	0,65%	0,26%	116	0,71%	0,24%
Overlijden	136	0,89%	0,32%	155	0,89%	0,35%	109	0,67%	0,23%
(Brug)pensionering	307	2,01%	0,73%	358	2,05%	0,81%	277	1,70%	0,58%
Uitsluiting - adviserend geneesheer	1.345	8,80%	3,21%	1.497	8,56%	3,38%	1.380	8,47%	2,87%
Uitsluiting - GRI	165	1,08%	0,39%	159	0,91%	0,36%	93	0,57%	0,19%
Uitsluiting – geneesheer-inspecteur	3	0,02%	0,01%	0	0,00%	0,00%	1	0,01%	0,00%
Mutatie	8	0,05%	0,02%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%
Nooit deeltijds het werk hervat	183	1,20%	0,44%	161	0,92%	0,36%	141	0,87%	0,29%
Andere	1.294	8,47%	3,08%	2.196	12,56%	4,95%	1.842	11,31%	3,83%
Subtotaal	15.286	100,00%	36,43%	17.484	100,00%	39,42%	16.287	100,00%	33,86%
Onbekend	1.723		4,11%	902		2,03%	3.281		6,82%
totaal	17.009		40,53%	18.386		41,45%	19.568		38,22%
Totaal aantal toelatingen			41.964			44.355			48.102

2. Aantal uittredes per gewest en per periode

Het aantal uittredes wordt hierna verder opgesplitst per gewest en per periode van arbeidsongeschiktheid. Net als bij de intredes, kan worden vastgesteld dat Vlaanderen meer dan 70 % van de uittredes voor zijn rekening neemt.

Tabel 23: Uittredens per periode en per arrondissement				
	2013			
	primair	Invaliditeit	totaal	%
Gewest Brussel	377	377	754	3,85%
Gewest Vlaanderen	8.307	6.229	14.536	74,28%
Gewest Wallonië	2.122	2078	4.200	21,46%
Onbekend	36	42	78	0,40%
TOTAAL	10.842	8.726	19.568	100%
% prim - inval/totaal	55,41%	44,59%	100%	

Een kleine meerderheid van de gerechtigden (55,41%) zetten hun toegelaten activiteit stop tijdens de periode van primaire ongeschiktheid. 44,59% beëindigt de toegelaten activiteit na meer dan één jaar arbeidsongeschiktheid.

3. Uittredes per landsbond en per leeftijdsgroep

De meeste uittredes doen zich voor tussen de leeftijd van 40 en 54 jaar. Hiermee wordt bevestigd dat vooral gerechtigden van middelbare leeftijd een deeltijdse activiteit uitoefenen.

Tabel 24: Uittredes per landsbond en per leeftijdsgroep												
2013	Loontrekkenden											
VI	leeftijdsgroep											Totaal
	-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-99	
LCM	3	280	778	1.087	1.227	1.425	1.698	1.587	952	331	83	9.451
LNM		22	91	122	112	168	193	186	96	38	11	1.039
NVSM	0	125	381	575	681	800	878	761	470	157	50	4.878
LLM	1	26	76	113	120	158	222	231	124	50	13	1.134
LOZ	1	61	179	305	435	517	566	487	264	116	44	2.975
HZIV		1	9	10	13	15	13	14	12	4	0	91
totaal	5	515	1.514	2.212	2.588	3.083	3.570	3.266	1.918	696	201	19.568

Tabel 25: Uittredes per landsbond en per leeftijdsgroep - %

2013	loontrekkenden											
VI	leeftijdsgroep											
	-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-	Totaal
LCM	0,03%	2,96%	8,23%	11,50%	12,98%	15,08%	17,97%	16,79%	10,07%	3,50%	0,88%	100%
LNМ	0,00%	2,12%	8,76%	11,74%	10,78%	16,17%	18,58%	17,90%	9,24%	3,66%	1,06%	100%
NVSM	0,00%	2,56%	7,81%	11,79%	13,96%	16,40%	18,00%	15,60%	9,64%	3,22%	1,03%	100%
LLM	0,09%	2,29%	6,70%	9,96%	10,58%	13,93%	19,58%	20,37%	10,93%	4,41%	1,15%	100%
LOZ	0,03%	2,05%	6,02%	10,25%	14,62%	17,38%	19,03%	16,37%	8,87%	3,90%	1,48%	100%
HZIV	0,00%	1,10%	9,89%	10,99%	14,29%	16,48%	14,29%	15,38%	13,19%	4,40%	0,00%	100%
totaal	0,03%	2,63%	7,74%	11,30%	13,23%	15,76%	18,24%	16,69%	9,80%	3,56%	1,03%	100%

4. Reden van uittreden ten opzichte van de voornaamste ziektegroepen

In tabellen 26 en 27 wordt getracht verbanden te zoeken tussen de ziektegroepen die aanleiding hebben gegeven tot het intreden in invaliditeit en de reden waarom de activiteit werd stopgezet.

Tabel 26: Reden van uittreden ten opzichte van voornaamste ziektegroepen

ZG	reden van uittrede - invaliden - zonder reden onbekend							subtotaal	onbekend	Totaal
	1	2	5	6	7	andere				
2	360	304	34	38	1	158	895	147	1.042	
5	1.504	449	60	120	18	409	2.560	465	3.025	
6	235	50	8	15	2	63	373	57	430	
7	193	67	38	10		51	359	62	421	
13	1.056	452	70	132	49	302	2.061	334	2.395	
17	199	166	19	32	6	66	488	112	600	
andere	380	125	32	21	10	120	688	125	813	
Totaal	3.927	1.613	261	368	86	1.169	7.424	1.302	8.726	

Tabel 27: Reden van uittreden ten opzichte van voornaamste ziektegroepen -%

ZG	reden van uittrede - invaliden - zonder reden onbekend							subtotaal
	1	2	5	6	7	andere		
2	40,22%	33,97%	3,80%	4,25%	0,11%	17,65%	100,00%	
5	58,75%	17,54%	2,34%	4,69%	0,70%	15,98%	100,00%	
6	63,00%	13,40%	2,14%	4,02%	0,54%	16,89%	100,00%	
7	53,76%	18,66%	10,58%	2,79%	0,00%	14,21%	100,00%	
13	51,24%	21,93%	3,40%	6,40%	2,38%	14,65%	100,00%	
17	40,78%	34,02%	3,89%	6,56%	1,23%	13,52%	100,00%	
andere	55,23%	18,17%	4,65%	3,05%	1,45%	17,44%	100,00%	
Totaal	52,90%	21,73%	3,52%	4,96%	1,16%	15,75%	100,00%	

Ziektegroep

- 2 Gezwollen
- 5 Psychische stoornissen
- 6 Ziekten van het zenuwstelsel en de zintuigen
- 7 Ziekten van het hartvaatstelsel
- 13 Ziekten van het bewegingsstelsel en het bindweefsel
- 17 Ongevalsletsels en vergiftigingen

Reden van uittrede

- 1 Terugkeer volledige arbeidsongeschiktheid
- 2 Voltijdse werkhervatting
- 5 Bruggepensioneerden
- 6 Uitsluiting door de adviserend geneesheer
- 7 Uitsluiting door de GRI

Wat opvalt is dat de kans op terugkeer naar arbeidsongeschiktheid het hoogste ligt voor zij die lijden aan psychische stoornissen en ziekten van het zenuwstelsel en de zintuigen, zij dat het bij deze laatste ziektegroep over een zeer beperkt aantal gevallen gaat. In 58,75% van de gevallen wordt voor zij die lijden aan een of andere psychische problematiek, als reden van stopzetting van de activiteit, de terugkeer naar volledige arbeidsongeschiktheid opgegeven. Voor ziektegroep 6 bedraagt dit percentage 63,00%. Slechts 17,54% van de deeltijdse werkhervattingen vertrekkende vanuit een psychische problematiek, kunnen de opstap naar volledige werkhervatting zetten.

In ziektegroep 13 hervat 21,93% na een deeltijdse activiteit voltijds het werk. Hier keert 51,24% van de gerechtigden terug naar volledige arbeidsongeschiktheid.

Oncologische aandoeningen (ZG2) daarentegen geven een significant beter resultaat wat de terugkeer naar de arbeidsmarkt betreft.

5. Verband tussen het gewerkte volume en de reden van uittreden

Het antwoord op de vraag of er een verband bestaat tussen het volume van de activiteit en de reden van uittreden wordt hierna onderzocht.

Tabel 28: Gewerkt volume ten opzichte van de reden van uittreden

2013	aantal gewerkte uren									
	00 - 4:59	05 - 9:59	10 - 14:59	15 - 19:59	20 - 24:59	25 - 29:59	30 - 34:59	35 - 39:59	>40	totaal
Volledige arbeidsongeschiktheid	285	519	695	2.217	1.759	68	60	101	72	5.776
Voltijdse werkhervatting	93	154	466	3.455	2.193	98	59	22	12	6.552
Werkloosheid	5	7	9	52	36	1	2	2	2	116
Overlijden	5	2	7	37	44	5	2	3	4	109
(Brug)pensionering	10	17	39	94	108	2	3	2	2	277
Uitsluiting - adviserend geneesheer	32	63	165	645	426	21	16	9	3	1.380
Uitsluiting - GRI	6	7	16	38	22	1	3			93
Uitsluiting - geneesheer-inspecteur Mutatie					1					1
Nooit deeltijds het werk hervat	12	13	19	47	43	2	2	1	2	141
Andere	91	136	208	790	527	31	27	14	18	1.842
Subtotaal	539	918	1.624	7.375	5.159	229	174	154	115	16.287
Onbekend	124	213	284	1.406	1.103	39	47	40	25	3.281
Totaal	663	1.131	1.908	8.781	6.262	268	221	194	140	19.568

Tabel 29: Gewerkt volume in functie van uittreden - % in subtotaal (zonder onbekend)

2013	aantal gewerkte uren									
	00 - 4:59	05 - 9:59	10 - 14:59	15 - 19:59	20 - 24:59	25 - 29:59	30 - 34:59	35 - 39:59	>40	totaal
Volledige arbeidsongeschiktheid	52,88%	56,54%	42,80%	30,06%	34,10%	29,69%	34,48%	65,58%	62,61%	35,46%
Voltijdse werkhervatting	17,25%	16,78%	28,69%	46,85%	42,51%	42,79%	33,91%	14,29%	10,43%	40,23%
Werkloosheid	0,93%	0,76%	0,55%	0,71%	0,70%	0,44%	1,15%	1,30%	1,74%	0,71%
Overlijden	0,93%	0,22%	0,43%	0,50%	0,85%	2,18%	1,15%	1,95%	3,48%	0,67%
(Brug)pensionering	1,86%	1,85%	2,40%	1,27%	2,09%	0,87%	1,72%	1,30%	1,74%	1,70%
Uitsluiting - adviserend geneesheer	5,94%	6,86%	10,16%	8,75%	8,26%	9,17%	9,20%	5,84%	2,61%	8,47%
Uitsluiting - GRI	1,11%	0,76%	0,99%	0,52%	0,43%	0,44%	1,72%	0,00%	0,00%	0,57%
Uitsluiting – geneesheer-inspecteur	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,02%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,01%
Mutatie	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Nooit deeltijds het werk hervat	2,23%	1,42%	1,17%	0,64%	0,83%	0,87%	1,15%	0,65%	1,74%	0,87%
Andere	16,88%	14,81%	12,81%	10,71%	10,22%	13,54%	15,52%	9,09%	15,65%	11,31%
Subtotaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Een eerste vaststelling die kan worden gemaakt betreft het feit dat arbeidsongeschikte gerechtigden die minder dan 10 uur presteren, voor meer dan de helft terugkeren naar arbeidsongeschiktheid. Dit hoeft niet te verbazen. Het gaat om gerechtigden die proberen om een beperkt aantal uren te werken maar vaststellen dat dit omwille van hun gezondheidstoestand niet mogelijk is. Het is eigenaardig dat ook voor zij die bijna voltijds het werk hebben hervat (meer dan 35 uur), de terugval naar arbeidsongeschiktheid vrij groot is. Het gaat hier echter over een relatief klein aantal gevallen.

Arbeidsvolumes tussen de 15 en 35 uur per week geven de beste kansen op een volledige hervatting van de activiteit. Tussen 33,91% en 46,85% van zij die uittreden nadat bovenvermelde uren per week werden gepresteerd, gaat opnieuw voltijds aan de slag.

6. Verband tussen de duur van de deeltijdse activiteit en de reden van uittreden

De duur van de deeltijdse activiteit heeft een duidelijke invloed op de reden van uittreden. Hoe korter de periode van de deeltijdse werkhervatting, hoe beter de resultaten naar tewerkstelling. Deze vaststelling hoeft niet echt te verwonderen. Gerechtigden met een minder complexe pathologie kunnen makkelijker na een korte tijd van deeltijds werken opnieuw vol aan de slag. Indien de gezondheidsproblemen ernstiger zijn, zal de periode van deeltijdse activiteit langer duren en zijn de mogelijkheden om terug voltijds aan het werk te gaan, niet meer zo evident.

De cijfers voor het dienstjaar 2013 zijn sprekend. In 2013 kon iets minder dan de helft (49,99%) van de gerechtigden die minder dan 3 maanden deeltijds het werk hebben hervat, hun activiteit opnieuw opnemen. In de volgende periode van 3 maanden zakt dit percentage tot 46,13%. Na een deeltijdse activiteit tussen 6 en 12 maanden daalt het percentage verder tot 36,94%. Gerechtigden die na één jaar uittreden, hebben een lagere kans om opnieuw voltijds het werk te hervatten. De kans op terugkeer naar een toestand van volledige arbeidsongeschiktheid daarentegen stijgt naarmate de duur van de activiteit toeneemt.

Tabel 30: Duur van de deeltijdse tewerkstelling in functie van de reden van uittreden							
dienstjaar 2013							
Reden van uittreden	0-3 maand	4-6 maand	7-12 maand	1-5 jaar	5-10 jaar	>10 jaar	totaal
Volledige arbeidsongeschiktheid	2.176	883	780	1.451	356	130	5.776
Voltijdse werkhervatting	3.715	1.502	813	467	46	9	6.552
Werkloosheid	36	22	18	30	8	2	116
Overlijden	4	10	12	49	24	10	109
(Brug)pensionering	13	13	15	107	76	53	277
Uitsluiting adv.geneesheer	483	448	299	145	5	0	1.380
Uitsluiting door CMI	13	9	22	43	6		93
Uitsluiting – geneesheer-inspecteur						1	1
Mutatie							0
Nooit deeltijds het werk hervat	137	1	1	2	0	0	141
Andere	854	368	241	309	55	15	1.842
Subtotaal	7.431	3.256	2.201	2.603	576	220	16.287
Onbekend	852	545	1.335	437	82	30	3281
Totaal	8.283	3.801	3.536	3.040	658	250	19.568

Tabel 31: Duur van de deeltijdse tewerkstelling in functie van de reden van uittreden - % (zonder onbekend)

Reden van uittreden	dienstjaar 2013						
	0-3 maand	4-6 maand	7-12 maand	1-5 jaar	5-10 jaar	>10 jaar	totaal
Volledige arbeidsongeschiktheid	29,28%	27,12%	35,44%	55,74%	61,81%	59,09%	35,46%
Voltijdse werkhervatting	49,99%	46,13%	36,94%	17,94%	7,99%	4,09%	40,23%
Werkloosheid	0,48%	0,68%	0,82%	1,15%	1,39%	0,91%	0,71%
Overlijden	0,05%	0,31%	0,55%	1,88%	4,17%	4,55%	0,67%
(Brug)pensionering	0,17%	0,40%	0,68%	4,11%	13,19%	24,09%	1,70%
Uitsluiting adv.geneesheer	6,50%	13,76%	13,58%	5,57%	0,87%	0,00%	8,47%
Uitsluiting door CMI	0,17%	0,28%	1,00%	1,65%	1,04%	0,00%	0,57%
Uitsluiting – geneesheer-inspecteur	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,45%	0,01%
Mutatie	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Nooit deeltijds het werk hervat	1,84%	0,03%	0,05%	0,08%	0,00%	0,00%	0,87%
Andere	11,49%	11,30%	10,95%	11,87%	9,55%	6,82%	11,31%
Subtotaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

7. Verband tussen de tijd die verloopt tussen de begindatum arbeidsongeschiktheid tot het begin van de toelating op de reden van uittreden

Het vlug onderkennen door de adviserend geneesheren van de mogelijkheid van toegelaten arbeid alsook het belang van een goede opvolging ervan, zeker tijdens de periode van primaire arbeidsongeschiktheid en tijdens het eerste jaar van invaliditeit, wordt door onderstaand cijfermateriaal geïllustreerd. Bij een beslissing tot deeltijdse activiteit binnen de vijf maanden na aanvang van de arbeidsongeschiktheid, treedt meer dan 50% in 2013 na het stopzetten van de activiteit opnieuw toe tot de arbeidsmarkt. Het aandeel van werkhervattingen in de totale aantal uittredens daalt vervolgens constant. Indien het tijdvak van invaliditeit meer dan 1 jaar bedraagt, dalen de kansen op succesvolle re-integratie op de arbeidsmarkt gevoelig. Dit is zeker het geval voor die arbeidsongeschikten die reeds meer dan twee jaar invalide zijn. De kans om terug voltijds aan de slag te gaan dalen tot 12,34%. Het omgekeerde fenomeen doet zich voor met betrekking tot de terugkeer naar arbeidsongeschiktheid na het beëindigen van een toegelaten activiteit. Het aantal gerechtigden die terugkeren naar volledige arbeidsongeschiktheid stijgt naarmate de periode die verloopt tussen het begin van de arbeidsongeschiktheid en de toelating tot het uitoefenen van een activiteit toeneemt. Voor een duur van 1 tot 2 jaar arbeidsongeschiktheid zijn er bijna 50% van de gevallen die terugkeren naar arbeidsongeschiktheid. Daarna loop het percentage verder op tot 60% en meer.

Tabel 32: Tijd tussen begindatum arbeidsongeschiktheid tot begin vande toelating op de reden van uittreden (zonder onbekend)

dienstjaar 2013							
	A.O.	Volzijdse werk- hervatting	Uitsluiting	Totaal uittredes	% 1/4	% 2/4	% 3/4
duur 01 : 0 tot 1 maand	307	522	67	1045	29,38%	49,95%	6,41%
duur 02 : 1 tot 2 maand	398	972	147	1742	22,85%	55,80%	8,44%
duur 03 : 2 tot 3 maand	371	988	190	1749	21,21%	56,49%	10,86%
duur 04 : 3 tot 4 maand	349	863	200	1603	21,77%	53,84%	12,48%
duur 05 : 4 tot 5 maand	312	724	147	1342	23,25%	53,95%	10,95%
duur 06 : 5 tot 6 maand	268	516	135	1064	25,19%	48,50%	12,69%
duur 07 : 6 tot 7 maand	229	369	109	826	27,72%	44,67%	13,20%
duur 08 : 7 tot 8 maand	194	288	85	661	29,35%	43,57%	12,86%
duur 09 : 8 tot 9 maand	180	234	78	563	31,97%	41,56%	13,85%
duur 10 : 9 tot 10 maand	150	182	45	437	34,32%	41,65%	10,30%
duur 11 : 10 tot 11 maand	134	153	31	391	34,27%	39,13%	7,93%
duur 12 : 11 tot 12 maand	133	140	42	378	35,19%	37,04%	11,11%
duur 13 : 1 tot 2 jaar	867	425	126	1751	49,51%	24,27%	7,20%
duur 14 : 2 tot 3 jaar	460	89	37	721	63,80%	12,34%	5,13%
duur 15 : 3 tot 4 jaar	268	35	20	410	65,37%	8,54%	4,88%
duur 16 : 4 tot 5 jaar	205	16	3	305	67,21%	5,25%	0,98%
duur 17 : 5 tot 6 jaar	166	7	6	232	71,55%	3,02%	2,59%
duur 18 : 6 tot 7 jaar	125	8	2	186	67,20%	4,30%	1,08%
duur > 7 jaar	660	21	4	881	74,91%	2,38%	0,45%
Totaal	5.776	6.552	1.474	16.287	35,46%	40,23%	9,05%

V. Het vrijwilligerswerk

Vrijwilligerswerk in de zin van de wet van 3 juli 2005 (BS 29.08.2005) betreffende de rechten van de vrijwilligers wordt niet beschouwd als werkzaamheid, voor zover de adviserend geneesheer vaststelt dat deze activiteiten verenigbaar zijn met de algemene gezondheidstoestand van de betrokkene (artikel 100,§1 van de gecoördineerde wet).

Enkel het gekend vrijwilligerswerk wordt in deze studie besproken. Voor het uitoefenen van vrijwilligerswerk is het niet vereist dat de arbeidsongeschikte gerechtigden een toestemming van de adviserend geneesheer bekomen. In een aantal gevallen zal het vrijwilligerswerk niet gekend zijn. Om die reden zal het statistisch materiaal slechts gedeeltelijke informatie bevatten.

1. Aantal lopende toelatingen per nationaal nummer

Tabel 33 geeft het aantal arbeidsongeschikte werknemers weer die op 31 december van de jaren 2011, 2012 en 2013 een toegelaten activiteit als vrijwilliger uitoefenen. Ten opzichte van 2011 is er een toename van het aantal toelatingen in 2012 met 24,56%. In 2013 is er stijging met 24,46% ten opzichte van 2012. Hierbij moet evenwel worden opgemerkt dat veel toestemmingen in het kader van het vrijwilligerswerk voor een onbepaalde tijd worden gegeven. De kans is daarom reëel dat een aantal uitkeringsgerechtigden mogelijk hun toegelaten activiteit niet meer uitoefenen. In de mate dat de verzekeringsinstellingen niet op de hoogte zijn van het feit dat betrokkene de activiteit heeft gestaakt, blijft betrokkene in onze statistieken opgenomen als een actief geval.

Tabel 33: Aantal vrijwilligers die een deeltijdse activiteit uitoefenen				
VI	2010	2011	2012	2013
L.C.M	2.006	2.930	3.928	5.025
L.N.M.	159	197	232	278
N.V.S.M.	1.712	2.025	2.353	2.843
L.L.M.	340	430	451	506
L.O.Z.	513	631	774	979
HKZIV	22	29	37	46
Totaal	4.752	6.242	7.775	9.677
evo		31,36%	24,56%	24,46%

2. Aandeel van het vrijwilligerswerk in het totaal aantal toelatingen

Het aandeel van het vrijwilligerswerk in het totaal van het aantal lopende toestemmingen op 31.12.2012 en 2013 is niet onbelangrijk. In 2012 belooft het percentage 21,58% daar waar het in 2013 is gestegen tot 23,89%.

Tabel 34: Aandeel vrijwilligers in het totaal van het aantal toelatingen						
VI	31-12-2012			31-12-2013		
	Toelatingen	Vrijwilligers	%	Toelatingen	Vrijwilligers	%
LCM	18.159	3.928	21,63%	20.408	5.025	24,62%
LNZ	889	232	26,10%	959	278	28,99%
NVSM	10.103	2.353	23,29%	11.465	2.843	24,80%
LLM	1.826	451	24,70%	2.010	506	25,17%
LOZ	4.934	774	15,69%	5.507	979	17,78%
HZIV	121	37	30,58%	161	46	28,57%
Totaal	36.032	7.775	21,58%	40.510	9.677	23,89%

3. Aantal lopende toelatingen per sociale stand

Onderverdeeld per sociale stand kan worden vastgesteld dat meer arbeiders dan bedienden een activiteit als vrijwilliger uitvoeren.

Tabel 35: Aantal toelatingen per sociale stand en verzekeringsinstelling						
VI	31-12-2013					
	arbeiders			bedienden		
	Toelatingen	Vrijwilligers	%	Toelatingen	Vrijwilligers	%
L.C.M	10.670	2.792	26,17%	9.738	2.233	22,93%
L.N.Z	518	150	28,96%	441	128	29,02%
N.V.S.M	7.473	2.123	28,41%	3.992	720	18,04%
L.L.M	1.260	346	27,46%	750	160	21,33%
L.O.Z	2.359	462	19,58%	3.148	517	16,42%
H.Z.I.V	118	42	35,59%	43	4	9,30%
TOT	22.398	5.915	26,41%	18.112	3.762	20,77%

4. Aantal lopende toelatingen per geslacht

Het beschikbaar cijfermateriaal geeft aan dat in absolute cijfers meer vrouwen dan mannen vrijwilligerswerk uitoefenen. Ten opzichte van het aantal gegeven toelatingen, oefenen procentueel dan weer meer mannen dan vrouwen vrijwilligerswerk uit (27,38% van de mannen tegenover 21,64% van de vrouwen).

Tabel 36: Aantal toelatingen per geslacht en per verzekeringsinstelling						
VI	31-12-2013					
	mannen			vrouwen		
	Toelatingen	Vrijwilligers	%	Toelatingen	Vrijwilligers	%
L.C.M	8.047	2.138	26,57%	12.361	2.887	23,36%
L.N.Z	382	137	35,86%	577	141	24,44%
N.V.S.M	4.538	1.373	30,26%	6.927	1.470	21,22%
L.L.M	878	242	27,56%	1.132	264	23,32%
L.O.Z	1.917	424	22,12%	3.590	555	15,46%
H.Z.I.V	88	26	29,55%	73	20	27,40%
TOT	15.850	4340	27,38%	24.660	5.337	21,64%

5. Aantal toelatingen voor vrijwilligers in de primaire periode of in invaliditeit onderverdeeld per gewest

Uit tabel 37 kan worden afgeleid dat veruit de meeste mensen met een toestemming tot het uitoefenen van een activiteit als vrijwilliger zich bevinden in de periode van invaliditeit. Slechts 3,72% van de lopende toelatingen in 31/12/2013 hebben betrekking op mensen die zich bevinden in het eerste jaar van arbeidsongeschiktheid.

In absolute cijfers worden op 31.12.2013 het grootste aantal vrijwilligersactiviteiten uitgeoefend in Vlaanderen (74,20 %).

Tabel 37: Aantal toelatingen per arbeidsongeschiktheidsperiode en per gewest			
	primair	invaliditeit	totaal
Gewest Brussel	20	370	390
Gewest Vlaanderen	247	6.933	7.180
Gewest Wallonie	93	2.000	2.093
Onbekend	0	14	14
Totaal	360	9.317	9.677

6. Vrijwilligers per landsbond en per leeftijdsgroep

Tabel 38 : Aantal vrijwilligers per leeftijdsgroep en per verzekeringsinstelling - 2013												
VI	leeftijd											Totaal
	-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-	
LCM	0	27	159	357	493	711	830	997	940	506	5	5.025
LNZ	0	1	8	17	13	35	60	65	46	33	0	278
NVSM	0	4	54	166	249	398	496	569	562	342	3	2.843
LLM	0	3	4	38	45	50	75	118	105	68	0	506
LOZ	0	3	30	56	95	143	169	213	173	96	1	979
HZIV	0	1	2	3	1	3	11	13	5	7		46
Totaal	0	39	257	637	896	1.340	1.641	1.975	1.831	1.052	9	9.677

Tabel 39 : Aantal vrijwilligers per leeftijdsgroep en per verzekeringsinstelling - % 2013

VI	leeftijd											
	-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-	Totaal
LCM	0,00 %	0,54 %	3,16 %	7,10 %	9,81 %	14,15 %	16,52 %	19,84 %	18,71 %	10,07 %	0,10 %	100,00 %
LNZ	0,00 %	0,36 %	2,88 %	6,12 %	4,68 %	12,59 %	21,58 %	23,38 %	16,55 %	11,87 %	0,00 %	100,00 %
NVS M	0,00 %	0,14 %	1,90 %	5,84 %	8,76 %	14,00 %	17,45 %	20,01 %	19,77 %	12,03 %	0,11 %	100,00 %
LLM	0,00 %	0,59 %	0,79 %	7,51 %	8,89 %	9,88 %	14,82 %	23,32 %	20,75 %	13,44 %	0,00 %	100,00 %
LOZ	0,00 %	0,31 %	3,06 %	5,72 %	9,70 %	14,61 %	17,26 %	21,76 %	17,67 %	9,81 %	0,10 %	100,00 %
HZIV	0,00 %	2,17 %	4,35 %	6,52 %	2,17 %	6,52 %	23,91 %	28,26 %	10,87 %	15,22 %	0,00 %	100,00 %
Totaal	0,00 %	0,40 %	2,66 %	6,58 %	9,26 %	13,85 %	16,96 %	20,41 %	18,92 %	10,87 %	0,09 %	100,00 %

De meeste arbeidsongeschikte werknemers die op 31.12.2013 een activiteit als vrijwilliger uitoefenen, situeren zich in de leeftijdscategorie tussen 45 en 59 jaar. Deze vaststelling is in overeenstemming met het feit dat de meeste arbeidsongeschikte gerechtigden zich thans in de oudere leeftijdscategorieën bevinden.

7. Duur tussen begindatum arbeidsongeschiktheid en begindatum van de toegelaten activiteit

In tabel 40 wordt de duur berekend tussen de begindatum van de arbeidsongeschiktheid en de begindatum van de toegelaten activiteit als vrijwilliger. Hierbij valt op dat slechts een zeer beperkt aantal arbeidsongeschikte gerechtigden binnen het jaar na het begin van arbeidsongeschiktheid een toelating tot een deeltijdse activiteit hebben bekomen. 35,89% vangen een taak als vrijwilliger aan als ze tussen één en vier jaar arbeidsongeschikt zijn. Meer dan 20% is meer dan 10 jaar arbeidsongeschikt alvorens een deeltijdse activiteit aan te vangen. Uit de cijfers blijkt dat bij vrijwilligers de tijd die verloopt tussen de aanvang van de arbeidsongeschiktheid en het begin van de activiteit vrij lang is.

Tabel 40 : Duur tussen begindatum ziekte en begin toelating vrijwilligerswerk		
duur	2013	
	gevallen	%
duur van 1 tot 6 maand	616	6,37%
duur van 6 tot 12 maand	713	7,37%
duur van 1 tot 2 jaar	1.466	15,15%
duur van 2 tot 3 jaar	1099	11,36%
duur van 3 tot 4 jaar	908	9,38%
duur van 4 tot 5 jaar	684	7,07%
duur van 5 tot 6 jaar	577	5,96%
duur van 6 tot 7 jaar	453	4,68%
duur van 7 tot 8 jaar	360	3,72%
duur van 8 tot 9 jaar	366	3,78%
duur van 9 tot 10 jaar	333	3,44%
duur > 10 jaar	2.102	21,72%
Totaal	9.677	100%

8. Uittredes

In 2013 zijn er 2.060 sociaal verzekerden gestopt met hun deeltijdse activiteit als vrijwilliger. Voor een groot aantal dossiers wordt er geen reden van stopzetting meegedeeld. In tabel 41 worden de verschillende redenen van stopzetting met elkaar vergeleken, zonder rekening te houden met de categorie "onbekend". Hieruit blijkt dat de voornaamste oorzaak waarom sociaal verzekerden stoppen met hun activiteit als vrijwilliger de terugkeer is naar volledige arbeidsongeschiktheid (58,20%).

In tegenstelling met de sociaal gerechtigden die een toelating gekregen hebben in toepassing van artikel 100,§2, zijn het aantal vrijwilligers die uittreden omdat zij het werk hebben hervat, vrij laag. Slechts 5,39% hervatten voltijds het werk.

Vrijwilligerswerk dient dan ook eerder te worden gezien als een maatschappelijk nuttige bezigheid die evenwel niet gericht is op het hervatten van een voltijdse economische activiteit.

Tabel 41 : Uittredes naar reden van de stopzetting van de deeltijdse activiteit								
Reden van uittreden	LCM	LNZ	NVS M	LLM	LO Z	HZI V	Tota al	%
Terugkeer volledige arbeidsongeschiktheid	253	120	238	91	118		820	58,20 %
Voltijdse werkhervatting	25	7	38	1	5	0	76	5,39%
Werkloosheid	2	1	14		1		18	1,28%
Overlijden	5		26	4	2	1	38	2,70%
(Brug)pensionering	11	2	53	7	1		74	5,25%
Uitsluiting door adviserend geneesheer	18	3	45	8	14		88	6,25%
Uitsluiting door CMI	1	1	19	3	2		26	1,85%
Uitsluiting door geneesheer inspecteur	1						1	0,07%
Mutatie							0	0,00%
Nooit deeltijds hervat	10		1			1	12	0,85%
Andere	85	62	3	47	58	1	256	18,17 %
Subtotaal	411	196	437	161	201	3	1.409	100%
onbekend	522	23	11	32	58	5	651	
TOTAAL	933	219	448	193	259	8	2.060	

VI. Niet toegelaten activiteit

1. Juridisch kader

De wetgeving in verband met de niet-toegelaten activiteit wordt geregeld in artikel 101 van de gecoördineerde wet van 14 juli 1994. Het artikel 101 stelt dat de arbeidsongeschikt erkende gerechtigde die arbeid heeft verricht zonder toelating, of zonder de voorwaarden van de toelating te respecteren, wordt onderworpen aan een geneeskundig onderzoek om na te gaan of de erkenningsvoorwaarden voor de arbeidsongeschiktheid zijn vervuld op de datum van het onderzoek. De Koning bepaalt de termijn waarbinnen dit onderzoek uitgevoerd moet worden, te rekenen vanaf de vaststelling van de niet-toegelaten activiteit of van de mededeling ervan.

In geval van een negatieve beslissing, wordt een beslissing van einde van erkenning betekend aan de betrokkene binnen de termijn bepaald door de Koning. De gerechtigde moet de arbeidsongeschiktheidsuitkeringen terugbetalen die hij ontvangen heeft voor de dagen of de periode tijdens dewelke hij de niet-toegelaten arbeid heeft verricht.

In 2013 werden door de verzekeringsinstellingen 446 gevallen van niet-toegelaten activiteit opgenomen in de gegevensstroom. In 2012 werden 443 gevallen vastgesteld.

Tabel 42: Aantal gevallen niet toegelaten activiteit			
	2013		
VI	M	V	TOT
L.C.M	31	39	70
L.N.Z	8	18	26
N.V.S.M	7	12	19
L.L.M	45	64	109
L.O.Z	91	129	220
H.Z.I.V	2		2
Totaal	184	262	446

2. Aantal niet-toegelaten activiteiten per ziekenfonds en leeftijdsgroep

Tabel 43 geeft het aantal arbeidsongeschikte werknemers waarvoor de adviserend geneesheer in 2013 een niet-toegelaten activiteit heeft vastgesteld. De cijfers worden meegedeeld per verzekeringsinstelling en leeftijdscategorie. Tussen de leeftijd van 35 en 54 wordt 62,56% van het aantal niet-toegelaten activiteit uitgevoerd.

Tabel 43: Aantal gevallen per verzekeringsinstelling en per leeftijdsgroep - 2013											
VI	0-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	TOT
LCM		1	9	8	8	13	10	13	6	2	70
LNZ			3	4	4	4	3	4	2	2	26
NVSM			2	2	5	2	3	2	2	1	19
LLM	1	6	8	13	17	12	23	12	13	4	109
LOZ		7	24	23	36	35	40	31	14	10	220
HZIV								2			2
Totaal	1	14	46	50	70	66	79	64	37	19	446

Tabel 44: Aantal gevallen per verzekeringsinstelling en per leeftijdsgroep - 2013 - %											
VI	0-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	TOT
LCM	0,00%	1,43%	12,86%	11,43%	11,43%	18,57%	14,29%	18,57%	8,57%	2,86%	100,00%
LNZ	0,00%	0,00%	11,54%	15,38%	15,38%	15,38%	11,54%	15,38%	7,69%	7,69%	100,00%
NVSM	0,00%	0,00%	10,53%	10,53%	26,32%	10,53%	15,79%	10,53%	10,53%	5,26%	100,00%
LLM	0,92%	5,50%	7,34%	11,93%	15,60%	11,01%	21,10%	11,01%	11,93%	3,67%	100,00%
LOZ	0,00%	3,18%	10,91%	10,45%	16,36%	15,91%	18,18%	14,09%	6,36%	4,55%	100,00%
HZIV	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	100,00%	0,00%	0,00%	100,00%
Totaal	0,22%	3,14%	10,31%	11,21%	15,70%	14,80%	17,71%	14,35%	8,30%	4,26%	100,00%

3. Aantal niet-toegelaten activiteiten per geslacht, sociale stand en gewest

Niet-toegelaten activiteit wordt het vaakst gesignaleerd bij bedienden vrouwen (31,39%) en arbeiders mannen (28,48%).

Opgesplitst per gewest worden 54,26% van de niet-toegelaten activiteiten geregistreerd in Vlaanderen ten opzichte van respectievelijk 31,17% en 13,68% in Wallonië en Brussel

Tabel 49: Aantal gevallen per geslacht, sociale stand en gewest							
	Bedienden			Arbeiders			TOTAAL
	M	V	TOT	M	V	TOT	
Gewest Brussel	8	29	37	11	13	24	61
Gewest Vlaanderen	27	62	89	71	82	153	242
Gewest Wallonie	21	47	68	44	27	71	139
Onbekend	1	2	3	1	0	1	4
	57	140	197	127	122	249	446

Conclusies

Het geven van een toelating om arbeidsongeschikte gerechtigde loontrekkenden via een deeltijdse activiteit opnieuw te re-integreren is een door de adviserend geneesheer veel gebruikt en nuttig instrument. In 2010 maken 38.306 arbeidsongeschikte gerechtigden gebruik van de mogelijkheid tot deeltijdse arbeid. In 2013 is dit aantal opgelopen tot 48.102 eenheden. Het aantal arbeidsongeschikten die een deeltijdse activiteit uitoefenen neemt sinds 2010 constant toe.

Voor 13,62% van deze werknemers die een deeltijdse activiteit uitoefenen, mondt de deeltijdse activiteit in 2013 effectief uit in het hernemen van een voltijdse tewerkstelling. Van zij die hun activiteit stopzetten hervat 40,23% terug voltijds het werk. Alhoewel het aantal arbeidsongeschikten die een deeltijdse activiteit uitoefenen constant stijgt, lijkt het percentage dat na het beëindigen van die activiteit voltijds het werk hervat, te plafonneren in de buurt van 40%.

Van het totaal aantal gerechtigden die in 2013 een deeltijdse activiteit uitoefenden, keert 12,01% terug naar volledige arbeidsongeschiktheid.

Van diegenen die hun activiteit in 2013 hebben stopgezet wordt 35,46% opnieuw arbeidsongeschikt.

Deeltijdse activiteit wordt voornamelijk door gerechtigden van middelbare leeftijd uitgeoefend. In de werknemersregeling oefenen vooral vrouwen (62,67%) een deeltijdse activiteit uit. Iets meer arbeiders (53,46%) dan bedienden werken deeltijds. Vrouwelijke bedienden zijn met 35,3% het sterkst vertegenwoordigd daar waar mannelijke bedienden duidelijk ondervertegenwoordigd zijn (11,24%).

Landelijk oefenen 8,34% van het totaal aantal arbeidsongeschikte invaliden een deeltijdse activiteit uit. Per gewest en arrondissement zijn er evenwel belangrijke verschillen vast te stellen. Vlaanderen en dan vooral de provincie West-Vlaanderen waar tot 14,23% van de invaliden een toegelaten activiteit uitoefenen, doet het beter dan Wallonië. Ten zuiden van de taalgrens zijn het de provincies Namen, Luik en Henegouwen die slecht scoren (respectievelijk 5,42%, 6,06% en 5,39%). In het Brussels Gewest oefent slechts 4,78% een toegelaten activiteit uit. Activering via de toepassing van het artikel 100,§2, wordt in het Brussels gewest niet echt veel toegepast.

De groep van psychische stoornissen die deeltijds aan de slag is, is ondervertegenwoordigd in verhouding tot het aantal invaliden die aan deze ziekten lijden. Vooral bij de groep van de vrouwelijke en mannelijke bedienden is deze vaststelling frappant.

Meer dan 70% (74,26%) van zij die deeltijds werk aanvatten, doen dat in de periode van primaire arbeidsongeschiktheid. De overige (25,74%) treden in het systeem wanneer zij reeds invalide zijn.

De meeste toelatingen betreffen ongeveer een halve tewerkstelling. Maar liefst 96,96% van alle nieuwe toelatingen hebben een arbeidsvolume van minder dan 25 uur. Slechts 3% werkt meer dan halftijds. Niettegenstaande nergens beschreven staat dat een halftijdse tewerkstelling het maximaal mogelijke is, laten de adviserend geneesheren zich onbewust leiden door artikel 100,§2 van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994, dat een toegelaten arbeid slechts mogelijk is op voorwaarde dat de sociaal verzekerde, van een geneeskundig oogpunt uit, een vermindering van zijn vermogen van ten minste 50 pct. behoudt. Een grotere flexibiliteit is hier zeker aangewezen.

Vastgesteld wordt dat heel wat toelatingen voor onbepaalde tijd worden gegeven. De adviserend geneesheren argumenteren dat het geven van een in de tijd niet gelimiteerde toestemming wordt toegestaan om te vermijden dat de sociaal verzekerden, in geval zij vergeten een verlenging van de toestemming te vragen, een niet-toegelaten activiteit uitoefenen. Wanneer de toegestane activiteit niet voldoende wordt opgevolgd, tast de geciteerde werkwijze evenwel de kwaliteit van de databank aan. De databank van de deeltijdse activiteit dreigt aldus te verworden tot een gegevensbank van toelatingen veeleer dan meetinstrument van effectieve werkzaamheid.

Een aantal voorwaarden beïnvloeden duidelijk de resultaten op het vlak van de re-integratie.

Hoe vlugger door de adviserend geneesheer wordt beslist om bij een gerechtigde werknemer een deeltijdse activiteit op te starten, hoe groter de slaagkansen naar het hernemen van de activiteit. Meer dan 45% van de gerechtigden die een toelating hebben gekregen binnen de 6 maanden na het aanvangen van de arbeidsongeschiktheid, hervatten voltijds het werk. Naarmate de periode tussen de arbeidsongeschiktheid en het aanvangen van een toegelaten activiteit toeneemt, daalt de kans om terug voltijds het werk te hervatten. Indien meer dan twee jaar na het begin van de arbeidsongeschiktheid een toelating wordt gegeven, treedt nog slechts een beperkt aantal arbeidsongeschikte gerechtigden opnieuw toe tot de arbeidsmarkt. Nadat de ziekte van de arbeidsongeschikte gerechtigden voldoende is gestabiliseerd zodat de adviserend geneesheer een goed inzicht in de mogelijkheid tot deeltijdse activiteit verkrijgt, dient snel tot een eerste evaluatie te worden overgegaan. Tijdens dit eerste contact tussen de gerechtigden en de adviserend geneesheer dient de mogelijkheid om deeltijds te werken in elk geval bespreekbaar te zijn. Een verdere opvolging om de zes maanden is, zeker tijdens de eerste twee jaar van ongeschiktheid, waar de kans op een opstap naar een voltijdse baan nog reëel is, noodzakelijk. Daarna kan het mogelijk volstaan betrokkene opnieuw te evalueren na een iets langere periode.

Hoe korter de periode van de toegelaten deeltijdse werkhervatting, hoe beter de resultaten naar het hernemen van de activiteit. Personen die reeds meer dan één jaar een deeltijdse activiteit uitoefenen, vallen bij het stopzetten van hun activiteit grotendeels terug op volledige arbeidsongeschiktheid.

Volgehouden werkvolumes tussen de 10 en 35 uur per week, met een piek tussen 15 en 25 uur, geven de meeste kans naar voltijdse tewerkstelling. Bij volumes minder dan 10 uur per week is het risico om opnieuw arbeidsongeschikt te worden veel groter. Het betreft arbeidsongeschikten die alsnog een inspanning willen leveren om een activiteit uit te oefenen maar die omwille van hun gezondheidstoestand er niet in slagen deze inspanning vol te houden.

De voornaamste ziektegroepen die aan de basis liggen voor het intreden in invaliditeit, zijn tevens de ziektegroepen waarbij de resultaten naar werkhervatting toe, problematisch zijn. Invalide gerechtigde arbeidsongeschikten die lijden aan een psychische problematiek of aan een ziekte van het zenuwstelsel en de zintuigen hebben de grootste kans om na een deeltijdse activiteit opnieuw terug te keren naar volledige arbeidsongeschiktheid. Bij psychische problemen loopt dit percentage op tot 58,75%. 17,44% van de invaliden met psychische problemen maakt opnieuw de opstap naar werk. Gedeeltelijk toegelaten arbeid als opstap naar werk komt het meest voor bij de invaliden die lijden aan oncologische problemen. In die ziektegroep hervat 33,97% het werk.

Het vrijwilligerswerk vertegenwoordigt met 23,89% van het totaal aantal toelatingen een niet onbelangrijke groep. Met 74,20% van het vrijwilligerswerk is Vlaanderen veruit de regio waar de meeste toelatingen tot het uitoefenen van een vrijwillige activiteit worden gegeven. Opvallend is dat de toelatingen tot het uitoefenen van een activiteit als vrijwilliger worden gegeven in de periode van invaliditeit. Het feit dat de tijd die verloopt tussen het begin van arbeidsongeschiktheid en het geven van de toelating in 86,27% van de gevallen meer dan één jaar bedraagt, heeft zijn gevolgen op het vlak van de geschiktheid voor het uitoefenen van een voltijdse baan nadien. Van zij die uittreden hervat slechts 5,39% het werk voltijds. Een kleine 60% keert na het beëindigen van de vrijwilligersactiviteit terug naar arbeidsongeschiktheid. Arbeidsongeschikte gerechtigden die een vrijwillige activiteit uitoefenen zijn voornamelijk mensen die reeds langere tijd arbeidsongeschikt zijn maar binnen de grenzen van wat hun gezondheid toelaat, zich nog nuttig wensen te maken. De band met de arbeidsmarkt is in de meeste gevallen niet meer aanwezig.

Verantwoordelijke uitgever: J. De Cock, Tervurenlaan 211, 1150 Brussel

Realisatie: Dienst voor uitkeringen van het RIZIV

Grafisch ontwerp: Ab initio Graphic Design

Foto: Verypics

Wettelijk depot: D/2015/0401/36